

Tyepgazda

naptár és kisokos

2024

07

VASÁRNP

Attila, Ramóna

7:26

16:08

BAK

12.22-01.20.

2024 • 1. HÉT

GYEPGAZDA NAPTÁR ÉS KISOKOS

2024

Felelős kiadó:
Medgyesi Gergely Árpád igazgató
Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
2024

A KIADVÁNY LÉTREHOZÁSÁBAN KÖZREMŰKÖDTEK:
Balogh Szabolcs, Barabás Ambrus, Patalenszki Adrienn, Lesku Balázs, Tóth Pál

GRAFIKAI TERVEZÉS:
Patkós Stúdió

BORÍTÓKÉP:
Legeltetés Hortobágyon (Fotó: Szilágyi Attila)

A LIFE IP GRASSLAND-HU (LIFE17IPE/HU/000018) projekt az Európai Unió LIFE Programjának támogatásával valósul meg.

**Az Európai Unió
társfinanszírozásával**

GRASSLANDHU

A kiadvány tartalmáért kizárólag a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság felelős, és nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió véleményét.

Tartalom

MAGYARÁZÓ OLDALAK

A kiadvány felépítése	1. hét
A védettségi kategóriák értelmezése	2. hét
Védettségi kategóriák beazonosítása	3. hét
Nem védett területekre vonatkozó előírások	4. hét
Országos védett területekre vonatkozó előírások	5. hét
Natura 2000 védett területekre vonatkozó előírások	6. hét
Magas természeti értékű területek (MTÉT)	7. hét
Helyes mezőgazdasági és környezeti állapot (HMKÁ)	8. hét
Jogszabályok jegyzéke	50. hét
Hatóságok jegyzéke	51. hét
Gyepvédelmi Tanácsadó Szolgálat	52. hét

HELYES ÉS HELYTELEN GAZDÁLKODÁSI MÓDOK

Áldott és átkozott víz	12. hét
Legeltetés	17. hét
Kaszáljunk! – Mindent a maga idejében	24. hét
Kaszáljunk! – De mivel?	25. hét
Kaszáljunk! – De hogyan is?	27. hét
Búvósávok	28. hét
Szántóból gyep	35. hét
Fásszárúak a gyepen	40. hét
Téli legeltetés	44. hét

VÉDELEMRE SZORULÓ FAJOK

Védett fajok a gyepen – bevezető	10. hét
Bíbic	11. hét
Magyar kökőrcsin	13. hét
Túzok	14. hét
Nagy tűzlepke	15. hét
Kék vércse	19. hét
Haris	20. hét

VÉDELEMRE SZORULÓ FAJOK (folyt.)

Pompás kosbor	21. hét
Kisfészekű aszat	22. hét
Vérfű-hangyaboglárka	23. hét
Sziki kocsord	32. hét
Nagy szikibagoly	33. hét
Sztyeplepke	38. hét
Szürkés hangyaboglárka	39. hét

INVÁZIÓS FAJOK

Inváziós növények – bevezető	29. hét
Selyemkóró	41. hét
Fehér akác	42. hét
Keskenylevelű ezüstfa	45. hét
Cserjés gyalogakác	47. hét
Aranyvessző fajok	49. hét

GYAKORI TÉVHITEK

Kígyók	16. hét
Ragadozó madarak	18. hét
Meghurcolt rágcsálók	36. hét
Hernyók	37. hét

VESZÉLYBEN A TERMÉSZET

Aszály	30. hét
Tüzek	31. hét
Állatok veszélyben	34. hét
Megöl a méreg!	46. hét
Belvíz	48. hét

HOGYAN CSINÁLTÁK ELŐDEINK?

Harmóniában a természettel	9. hét
Kézi kaszálás	26. hét
Pásztorkodás	43. hét

A kiadvány felépítése

TISZTELT GYEPGAZDÁLKODÓ!

2024-ben már második alkalommal készítettük el ezt a kiadványt, és ahogy tavaly, úgy idén is abban bízunk, hasznos információkat fog találni benne.

Gyepgazdálkodóként jó tisztában lenni a természetvédelmi megfontolásokkal, melyek nem csak számunkra fontosak: szeretnénk utat mutatni, hogyan tudnak a természettel összhangban gazdálkodva, azt jobban megértve, kicsit más szemüvegen keresztül nézni mindennapi munkájukat.

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság

A KIADVÁNYBAN
AZ ADOTT HETI
NAPTÁR MELLETT
MINDIG TALÁL
EGY-EGY INFORMÁCIÓS
OLDALT IS.

EZEK A KÖVETKEZŐ
TÉMÁK KÖRÜL
CSOPORTOSULNAK.

A SZÍNEK SEGÍTENEK
ELIGAZODNI AZ EGYES
TÉMÁK KÖZÖTT.

MAGYARÁZÓ OLDALAK

HELYES ÉS HELYTELEN
GAZDÁLKODÁSI MÓDOK

VÉDELEMRE SZORULÓ FAJOK

INVÁZIÓS FAJOK

GYAKORI TÉVHITEK

VESZÉLYBEN A TERMÉSZET

HOGYAN CSINÁLTÁK ELŐDEINK?

A NAPTÁRBAN ELŐFORDULÓ SZIMBÓLUMOK MAGYARÁZATA

Növények

Madarak

Lepkék

Hüllők, kételtűek

Támogatásokkal kapcsolatos időpontok

01 HÉTFŐ

Fruzsina • ÚJÉV

 7:26

 16:02

02 KEDD

Ábel

 7:26

 16:03

03 SZERDA

Genovéva, Benjámín

 7:26

 16:04

04 CSÜTÖRTÖK

Titusz, Leona

 7:26

 16:05

05 PÉNTEK

Simon

 7:26

 16:06

06 SZOMBAT

Boldizsár • VÍZKERESZT

 7:26

 16:07

07 VASÁRNAP

Attila, Ramóna

 7:26

 16:08

A védettségi kategóriák értelmezése

Az alábbi táblázatban összefoglaljuk, milyen védettségi kategóriába eshet az Ön által művelt gyepterület.

Ennek ismerete fontos:

- Támogatások igénybevételekor
- Az adott védettségi formára érvényes szabályok betartásakor

FONTOS!

EGY ADOTT FÖLDTERÜLET AKÁR TÖBB VÉDETTSÉGI KATEGÓRIÁBA IS TARTOZHAT (PL. TÁJVÉDELMI KÖRZET ÉS NATURA 2000). ILYEN ESETEKBEN, HA VAN ELTÉRÉS A SZABÁLYOZÁSBAN, MINDIG A SZIGORÚBB ELŐÍRÁSNAK KELL MEGFELELNI.

ORSZÁGOS VÉDETT	NEMZETI PARK (NP)	1 db
	TÁJVÉDELMI KÖRZET (TK)	4 db
	TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET (TT)	18 db
	EX LEGE VÉDETT TERÜLET	kb. 400 db
NATURA 2000	NATURA 2000 VÉDETT TERÜLET	367 ezer ha
HELYI JELENTŐSÉGŰ	VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLETEK	kb. 290 db
NEM VÉDETT TERÜLETEK		

A táblázatban látható számok a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság (HNPI) működési területére értendők

**EX LEGE, AZAZ:
A TÖRVÉNY EREJÉNÉL FOGVA.
IDE TARTOZNAK A LÁPOK,
A SZIKES TAVAK, KUNHALMOK,
FÖLDVÁRAK, FORRÁSOK,
VÍZNYELŐK ÉS MÉG
A BARLANGOK IS, MELYEK
FÜGGETLENÜL ATTÓL,
HOL TALÁLHATÓK,
VÉDELMEET ÉLVEZNEK.**

BŐVEBBEN
AZ ORSZÁGOS
JELENTŐSÉGŰ
VÉDETT
TERÜLETEKRŐL:

BŐVEBBEN
A NATURA 2000
HÁLÓZATRÓL:

A KÖVETKEZŐ INFORMÁCIÓS OLDALON TALÁLHATÓ ÁBRA SEGÍT ELIGAZODNI,
MILYEN TÍPUSÚ VÉDELEM VONATKOZIK EGY ADOTT TERÜLETRE.

08 HÉTFŐ
Gyöngyvér

 7:25

 16:09

09 KEDD
Marcell

 7:25

 16:11

10 SZERDA
Melánia

 7:25

 16:12

11 CSÜTÖRTÖK
Ágota

 7:24

 16:14

12 PÉNTEK
Ernő

 7:24

 16:14

13 SZOMBAT
Veronika

 7:23

 16:16

14 VASÁRNAP
Bódog

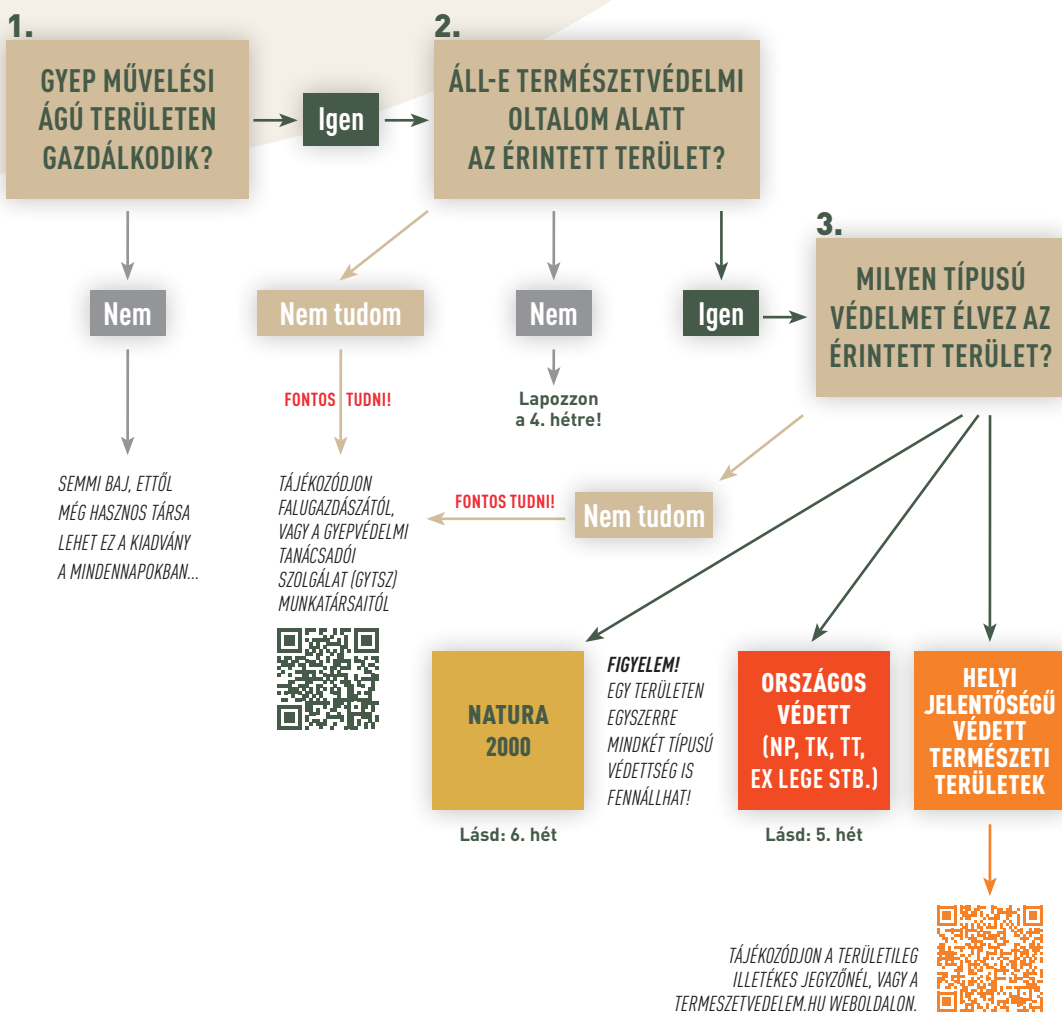
 7:23

 16:17

Védettségi kategóriák beazonosítása

**ÖN TUDJA, HOGY A FÖLD, AMIN GAZDÁLKODIK VÉDETT TERÜLETEN TALÁLHATÓ-E?
ÉS AZT, HOGY MILYEN TÍPUSÚ VÉDETTSÉGET ÉLVEZ? AZ ALÁBBI FOLYAMATÁBRA
SEGÍT ENNEK ELDÖNTÉSÉBEN.**

15 HÉTFŐ
Lóránt, Loránd

 7:22

 16:18

16 KEDD
Gusztáv

 7:22

 16:19

17 SZERDA
Antal, Antónia

 7:21

 16:21

18 CSÜTÖRTÖK
Piroska

 7:20

 16:22

19 PÉNTEK
Sára, Márió

 7:19

 16:24

20 SZOMBAT
Fábián, Sebestyén

 7:19

 16:25

21 VASÁRNAP
Ágnes

 7:18

 16:26

Nem védett területekre vonatkozó előírások

A hatályos természetvédelmi törvény (Tvt) az élőhelyek általános védelmével kapcsolatban több gazdálkodói alapelvet is megfogalmaz:

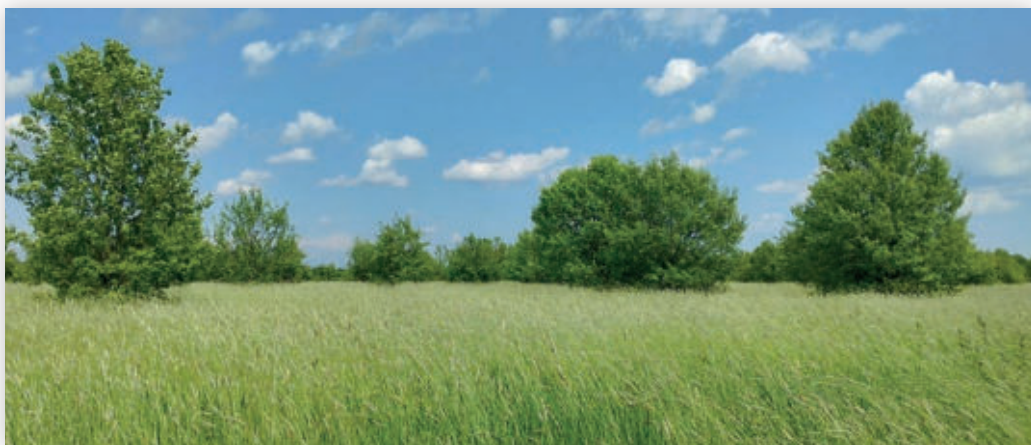
- A gazdálkodást a talaj és a természetes élővilág maradandó károsodása, a védett élő szervezetek tömeges pusztulása, biológiai sokféleségük számottevő csökkenése nélkül kell végezni.
- Gyepgazdálkodás elsősorban a gyeptípushoz igazodó legeltetéssel, kaszálással történhet.

JÓ TUDNI

ATTÓL, HOGY EGY TERÜLET NEM ÉLVEZ VÉDETTSÉGET, TERMÉSZETVÉDELMI SZEMPONTBÓL MÉG NEM FELTÉTLENÜL ÉRTÉKTELEN. SŐT, HELYES GAZDÁLKODÁSI GYAKORLATOT KÖVETVE AKÁR NAGYBAN JAVULHAT IS A TERÜLET ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOTA, AMI HOSSZABB TÁVON GAZDASÁGI HASZONNAL IS KECSEGTET!

LÁTHATÓ TEHÁT, HOGY A GAZDÁLKODÁS TERMÉSZETVÉDELMI SZEMPONTÚ ELŐÍRÁSAI NEM CSAK A VÉDETT TERÜLETEKRE VONATKOZNAK!

A jogszabály pontos megnevezése és elérhetősége a jogszabálygyűjteményben található.
(Lásd: 50. hét)

Fotó: Szabó Gyula

22 HÉTFŐ
Vince, Artúr • **SZENT VINCE**

 7:17

 16:28

23 KEDD
Zelma, Rajmund

 7:16

 16:29

24 SZERDA
Timót, Xénia

 7:15

 16:31

25 CSÜTÖRTÖK
Pál

 7:14

 16:32

26 PÉNTEK
Vanda, Paula

 7:13

 16:34

27 SZOMBAT
Angelika

 7:12

 16:35

28 VASÁRNAP
Károly, Karola

 7:11

 16:37

Országos védett területekre vonatkozó előírások

Az előzőekben összefoglaltuk,
milyen típusú területek
esnek országos védelem alá.
Az alábbi táblázatban az
ilyen területekre érvényes
előírások olvashatók.

**FIGYELEM! AZ ORSZÁGOS VÉDETT TERÜLETEK EGY
RÉSZE FOKOZOTTAN VÉDETT MINŐSÍTÉSSEL BÍR.
AZ ILYEN TERÜLETEKEN GYEPGAZDÁLKODÁS CSAK
A TERMÉSZETVÉDELMI CÉLOKKAL ÉS A KEZELÉSI
TERVVEL ÖSSZHANGBAN VÉGEZHETŐ!**

ORSZÁGOS VÉDETT TERÜLETEKRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

ÁLTALÁNOS	LEGELTETÉS	KASZÁLÁS
Fogasolás, gyepszellőztetés: ENGEDÉLYKÖTELES	Legeltetés: ENGEDÉLYKÖTELES	Kaszálás: ENGEDÉLYKÖTELES
Bárminemű trágyázás: ENGEDÉLYKÖTELES		
Vegyszerhasználat: ENGEDÉLYKÖTELES	Túllegeltetés: KERÜLENDŐ	Legkorábbi időpont: június 15. <i>(A speciális eseteket kivéve)</i>
Felülvetés: ENGEDÉLYKÖTELES		
Vízvezetés, lecsapolás: ENGEDÉLYKÖTELES	Pásztoroló/szakaszoló legeltetés: AJÁNLOTT	Vadriasztó lánc használata: KÖTELEZŐ
Öntözés: ENGEDÉLYKÖTELES		Kiszorító kaszási mód: KÖTELEZŐ
Fakivágás (ha nem az erdőtörvény hatálya alá tartozik): ENGEDÉLYKÖTELES	Karám létesítése: ENGEDÉLYKÖTELES <i>(és csak a HNPI-vel egyeztetett helyen és módon lehetséges)</i>	Búvósávok meghagyása kaszálásonként évente eltérő helyen: AJÁNLOTT
Égetés: ENGEDÉLYKÖTELES		Éjszakai munkavégzés: TILOS
Inváziós fajok visszaszorítása: AJÁNLOTT	Sértés, baromfi legeltetése: ENGEDÉLYKÖTELES	Széna elszállítása: 30 NAPON BELÜL

FONTOS!

AZ ORSZÁGOS VÉDETT TERÜLETEK ALATT NEM A
NATURA 2000-ES TERÜLETEKET ÉRTJÜK!
A NATURA 2000-ES TERÜLETEKRE VONATKOZÓ
ELŐÍRÁSOK A KÖVETKEZŐ OLDALON TALÁLHATÓK.

A fenti ajánlások, előírások
alapjául szolgáló jogszabályokat
lásd az **50. hétnél**.
Az engedélyköteles tevékenységek
engedélyező hatóságai az
51. hétnél találhatóak.

29 HÉTFŐ

Adél

 7:10

 16:38

30 KEDD

Martina, Gerda

 7:09

 16:40

31 SZERDA

Marcella

 7:07

 16:41

1 CSÜTÖRTÖK

Ignác, Brigitta

 7:06

 16:43

2 PÉNTEK

Karolina, Aida • **VIZES ÉLŐHELYEK VILÁGNAPJA**

 7:05

 16:44

3 SZOMBAT

Balázs, Oszkár

 7:04

 16:47

4 VASÁRNAP

Ráhel, Csenge

 7:02

 16:47

Natura 2000

védett területekre

vonatkozó előírások

A **NATURA 2000** EGY OLYAN ÖSSZEFÜGGŐ EURÓPAI ÖKOLÓGIAI HÁLÓZAT, AMELY TERMÉSZETES ÉLŐHELYTÍPUSOK, VADON ÉLŐ ÁLLAT- ÉS NÖVÉNYFAJOK VÉDELMEIN KERESZTÜL BIZTOSÍTJA A BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉG MEGÓVÁSÁT. A **NATURA 2000** TERÜLETEN GYEPGAZDÁLKODÁST FOLYTATÓK EZT A TÖREKVÉST AZ ALÁBBI ELŐÍRÁSOK BETARTÁSÁVAL TUDJÁK SEGÍTENI.

NATURA 2000 VÉDETT TERÜLETEKRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

ÁLTALÁNOS	LEGELTETÉS	KASZÁLÁS
Bárminemű trágyázás: TILOS	Október 31. – április 23-ig ENGEDÉLYKÖTELES	Kaszálás: BEJELENTÉSKÖTELES <i>(legalább 5 munkanappal a tervezett kezdés előtt!)</i>
Vegyszerhasználat: TILOS <i>(kivétel: invazívok ellen)</i>	Túllegeltetés: TILOS	Vadriasztó lánc használata: KÖTELEZŐ
Felülvetés: EGYEDILEG SZABÁLYOZOTT	Szarvasmarha, juh, kecske, szamár, ló és bivaly legeltetése MEGEGEDETT	
Vízelveztetés, lecsapolás: TILOS		Búvósávok meghagyása: KÖTELEZŐ <i>(5-10%-án a területnek)</i>
Öntözés: TILOS		Karám létesítése: ENGEDÉLYKÖTELES <i>(és csak a HNPI-vel egyeztetett helyen és módon létesíthető)</i>
Fakivágás: ENGEDÉLYKÖTELES <i>(ha nem az erdő tv. alá tartozik)</i>	Sertés, baromfi legeltetése: TILOS	
Égetés: TILOS		
Inváziós fajok visszaszorítása: KÖTELEZŐ		

FONTOS!

A **NATURA 2000** GYEPTERÜLETEKRE VONATKOZÓ FÖLDHASZNÁLATI SZABÁLYOKAT AKKOR IS BE KELL TARTANI, HA A GAZDÁLKODÓ NEM IGÉNYLI A KOMPENZÁCIÓS NATURA 2000 KIFIZETÉSEKET!

Február

JÉGBONTÓ HAVA

5

HÉTFŐ

Ágota, Ingrid

 7:01

 16:49

6

KEDD

Dorottya, Dóra

 7:00

 16:50

7

SZERDA

Tódor, Rómeó

 6:58

 16:52

8

CSÜTÖRTÖK

Aranka, Jeromos

 6:57

 16:54

9

PÉNTEK

Abigél, Alex

 6:55

 16:55

10

SZOMBAT

Elvira

 6:54

 16:57

11

VASÁRNAP

Bertold, Marietta

 6:52

 16:58

Magas természeti értékű területek (MTÉT)

GAZDÁLKODJ KIMÉLETESEN!

Tekintettel lenni az élővilágra nem csak fontos, de kifizetődő is lehet.

A HNPI működési területén
4 MTÉT-en érhető el a támogatás
(Hortobágy, Jászság, Bihari-sík,
Szatmár-Bereg).

**GYEPGAZDÁLKODÁS VONATKOZÁSÁBAN
A MEGHIRDETETT PROGRAMOK KÖZÜL ÖSSZESEN
3 VONATKOZIK EZEKRE A TERÜLETEKRE:
MTÉT TÚZOKVÉDELMI GYEP-, MTÉT ALFÖLDI
MADÁRVÉDELMI GYEP- ÉS MTÉT NAPPALI
LEPKE-VÉDELMI GYEP ELŐÍRÁSCSOPORT.**

Az alábbi táblázat összefoglalja az egyes programok kötelező és önkéntesen vállalható előírásait.

ELŐÍRÁS		TEMATIKUS ELŐÍRÁSCSOPORT		
		„Tűzok”	„Madár”	„Lepke”
KÖTELEZŐ	Vízzel telített talajon a gépi munkavégzés tilos.	•	•	•
	Állategység (legeltethető) megléte: min. 0.2 ÁE/ha.	•	•	•
	A terület 10-15%-át kaszálásonként változó helyen kaszátlanul kell hagyni.	•	•	•
	Táblánként minimálisan 6 m szélességű kaszátlan területet kell kialakítani.	•	•	•
	Kíméleti terület kijelölése a terület max. 50%-án (a HNPI írásos véleménye alapján): itt csak július 1. után folytatható legeltetés, kaszálás.	•	•	•
	Madárbarát kaszálás, max. 8 km/h sebességgel.	•	•	•
	Fogasolás/gyepszellőztetés csak a HNPI írásos engedélye alapján lehetséges.	•	•	•
	Fokozottan védett, földön fészkelő madarak fészkeinek, fiókáinak megtalálása esetén azt haladéktalanul jelenteni kell a HNPI-nek. A megtalált fészkek körül min. 1 ha védőzóna kialakítása szükséges.	•	•	•
	Kaszálás legkorábbi időpontja: július 1.	•	–	–
	Június 15-e és augusztus 15-e között tilos a kaszálás. (Ettől eltérni kizárólag a HNPI előzetes írásbeli nyilatkozata alapján lehetséges.)	–	–	•
	A terület legfeljebb 50%-án (a HNPI írásos nyilatkozata alapján) kíméleti területet lehet kijelölni, ahol június 15-e és augusztus 15-e között a legeltetés nem megengedett.	–	–	•
	Villanypásztor, kerítés, karám csak a HNPI előzetes írásos nyilatkozata alapján létesíthető, illetve alkalmazható.	•	•	•
ÖNKÉNTES	Kaszálás legkorábbi időpontja július 15.	•	–	–
	Legeltetési sűrűség min. 0.2 ÁE/ha, max. 1.5 ÁE/ha a gyepek túllegettetési tilalmának figyelembe vételével.	•	•	•
	A teljes gyepterület 30%-án legeltetéstől elzárt terület kialakítása a nemzeti park igazgatóság írásos nyilatkozata alapján, melybe a kaszátlan terület beszámítható.	–	–	•

Vonatkozó jogszabály: Lásd: 50. hét

Február

JÉGBONTÓ HAVA

12 HÉTFŐ
Lídia, Livia

 6:51

 17:00

13 KEDD
Ella, Linda

 6:49

 17:01

14 SZERDA
Bálint, Valentin • **VALENTIN NAP**

 6:48

 17:03

15 CSÜTÖRTÖK
Kolos, Georgina

 6:46

 17:04

16 PÉNTEK
Julianna, Lilla

 6:45

 17:06

17 SZOMBAT
Donát

 6:43

 17:07

18 VASÁRNAP
Bernadett

 6:41

 17:09

Helyes mezőgazdasági és környezeti állapot (HMKÁ)

Ezen előírások célja, hogy a támogatásban részesülő gazdálkodó földterületeit jó mezőgazdasági és ökológiai állapotban tartsa.

AZ ALÁBBI TÁBLÁZATBAN A HMKÁ ELŐÍRÁSAINAK KIFEJEZETTEN A HNPI MŰKÖDÉSI TERÜLETÉN GYEPGAZDÁLKODÁST FOLYTATÓK SZÁMÁRA KIVONATOLT VÁLTOZATA TALÁLHATÓ.

HMKÁ-RA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

VÍZVÉDELMI SÁVOK	Műtrágya a felszíni vizek partvonalától min. 2 méterre, szerves trágya az állóvizek partvonalától min. 20 méterre, völgyzárógátas halastavak és egyéb felszíni vízfolyások esetében min. 5 méterre kerülhet! (Ha egyéb szabályozás nem tiltja!)
ÖNTÖZÉSI CÉLÚ VÍZHASZNÁLAT	CSAK vízigazdálkodási engedély birtokában (ha egyéb szabályozás nem tiltja).
ÉGETÉS	Nád, növényi maradvány és a gyepek égetése TILOS!
TÁJKÉPI ELEMOK	Gémesutak, kunhalmok, fa- és bokorcsoportok, magányosan álló fák, kis kiterjedésű tavak MEGŐRZÉSE KÖTELEZŐ!

TUDTA?

A SZABÁLYOK BETARTÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE KITERJED A TÁMOGATÁST IGÉNYLŐ FÖLDHASZNÁLÓ GAZDASÁGÁNAK, MEZŐGAZDASÁGI LÉTESÍTMÉNYEINEK TELJES TERÜLETÉRE, ÍGY A NEM TÁMOGATOTT TÁBLÁKRA IS!

Kiket érint?

KÖZVETLEN TÁMOGATÁSOK KÖZÜL (EMGA):

- alapszintű-jövedelemtámogatás (BISS)
- az Agro-ökológiai programhoz kapcsolódó támogatás (AÖP)
- anyajuh tartás támogatása
- anyatehéntartás támogatása
- híztottbika-tartás támogatása
- tejhasznú tehéntartás támogatása
- szálaskapó karmány-növény termesztés támogatása
- fiatal mezőgazdasági termelők támogatása

VIDÉKFEJLESZTÉSI TÁMOGATÁSOK KÖZÜL (EMVA):

- AKG kifizetés
- ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása
- Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- kompenzációs kifizetések természeti hátránnyal érintett területeken

Bővebb információért keresse fel falugazdászát vagy a Gyepvédelmi Tanácsadó Szolgálatot (Lásd: 52. hét)

19 HÉTFŐ
Zsuzsanna

 6:40

 17:10

20 KEDD
Aladár, Álmos

 6:38

 17:12

21 SZERDA
Eleonóra

 6:36

 17:13

22 CSÜTÖRTÖK
Gerzson

 6:34

 17:15

23 PÉNTEK
Alfréd

 6:33

 17:16

24 SZOMBAT
Szökőnap

 6:31

 17:18

25 VASÁRNAP
Mátyás • SZENT MÁTYÁS APOSTOL

 6:29

 17:19

Hogyan csinálták elődeink?

HARMÓNIÁBAN A TERMÉSZETTEL...

„Mer a legelő akkor jó, ha olyan mint a bunda. Ha sűrű a gyep. De az is van egy igazság, hogy jányt lámpavilágnál, fűvet harmaton kell nézni, akkor szép.”

(Luby Margit: Fogzó legelőkön – beszélgetés egy pásztorral)

Forrás: Fortepan

A GYEPGAZDA NAPTÁR
OLDALAIN NÉHÁNY
ARCHÍV FOTÓVAL ÉS
INFORMÁCIÓMORZSÁVAL
EMLÉKEZÜNK MEG
ELEINK TERMÉSZETKÖZELI
GAZDÁLKODÁSI MÓDJAIRÓL.
(LÁSD: 26. HÉT, 43. HÉT)

Gyepgazdálkodó ősünk „éreztek” a tájat.

Számos gyepen élő fajt ismertek testközelből, s közülük többet hitvilágukba is beépítettek. A nyájakat kísérő madárseregek is minden napjaik részét képezték, így a pásztornak volt módja megfigyelni viselkedésüket. Egyes élőlények konkrét munkafolyamatokhoz kötődtek, ilyen volt például a haris; „Szorítsd a harist!” kiabálták eleink a kaszálási munka végéhez közeledvén.

26 HÉTFŐ
Géza

 6:27
 17:21

27 KEDD
Edina

 6:25
 17:22

11. hét

28 SZERDA
Ákos, Bátor

 6:24
 17:24

13. hét

29 CSÜTÖRTÖK
Elemér

 6:22
 17:25

14. hét

1 PÉNTEK
Albin

 6:20
 17:27

2 SZOMBAT
Lujza

 6:18
 17:28

3 VASÁRNAP
Kornélia • A VADVILÁG VILÁGNAPJA

 6:16
 17:30

Védett fajok a gyepen

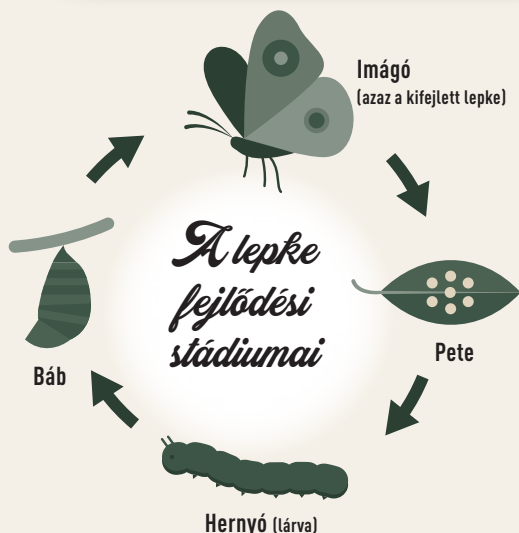
A gyepen élő fajok közül néhány igen fontosat e naptár lapjain is bemutatunk. Növények, lepkék és madarak kerültek a válogatásba, melyek különösen értékes természeti területeket jelezhetnek.

AZ EGYES FAJOK BEMUTATÁSAKOR FELTÜNTETTÜK, MILYEN **VÉDETTSÉGET** ÉLVEZ AZ ADOTT ÉLŐLÉNY.

ÍGY VÉDETT (V),
FOKOZOTTAN VÉDETT (FV)
ÉS NATURA 2000
KÖZÖSSÉGI JELENTŐSÉGŰ
(N2K) VÉDETTSÉGRŐL
LEHET SZÓ.

A CÍMKÉN LÁTHATJUK A FAJ **TERMÉSZETVÉDELMI ÉRTÉKÉT** IS.

A KIADVÁNYBAN BEMUTATOTT VÉDELEMRE SZORULÓ FAJOK

BÍBIC	11. HÉT
MAGYAR KÖKÖRC SIN	13. HÉT
TÚZOK	14. HÉT
NAGY TÚZLEPKÉ	15. HÉT
KÉK VÉRCSE	19. HÉT
HARIS	20. HÉT
POMPÁS KOSBOR	21. HÉT
KISFÉSZKŰ ASZAT	22. HÉT
VÉR FŰ-HANGYABOGLÁRKA	23. HÉT
SZIKI KOCSORD	32. HÉT
NAGY SZIKIBAGOLY	33. HÉT
SZTYEPLÉPKÉ	38. HÉT
SZŰRKÉS HANGYABOGLÁRKA	39. HÉT

NÖVÉNYEK ESETÉBEN

az éves naptárban csak a területkezelésre nem javasolt időszakot jelenítettük meg.

JAN.	FEBR.	MÁR.	ÁPR.	MÁJ.	JÚN.	JÚL.	AUG.	SZEPT.	OKT.	NOV.	DEC.
------	-------	------	------	------	------	------	------	--------	------	------	------

■ Területkezelésre nem javasolt időszak

MADARAK ESETÉBEN

a faj év során való előfordulását zölddel jelöltük. Pirossal jelenítettük meg azokat az időszakokat, amikor a faj szempontjából a területen nem javasolt vagy tilos a munkavégzés.

JAN.	FEBR.	MÁR.	ÁPR.	MÁJ.	JÚN.	JÚL.	AUG.	SZEPT.	OKT.	NOV.	DEC.
------	-------	------	------	------	------	------	------	--------	------	------	------

■ Előfordulás

■ Területkezelésre nem javasolt időszak

LEPKÉK ESETÉBEN

az előfordulást a fejlődési stádiumnak megfelelően adtuk meg.

JAN.	FEBR.	MÁR.	ÁPR.	MÁJ.	JÚN.	JÚL.	AUG.	SZEPT.	OKT.	NOV.	DEC.
	PETE				HERNYÓ			BÁB	IMÁGÓ	PETE	

■ Előfordulás

■ Területkezelésre nem javasolt időszak

4

HÉTFŐ

Kázmér

 6:14

 17:31

5

KEDD

Adorján, Adrián

 6:12

 17:34

6

SZERDA

Leonóra, Inez

 6:11

 17:34

7

CSÜTÖRTÖK

Tamás

 6:09

 17:35

8

PÉNTEK

Zoltán

 6:07

 17:37

9

SZOMBAT

Franciska, Fanni

 6:05

 17:38

10

VASÁRNAP

Ildikó • **BEPORZÓK NAPJA**

 6:03

 17:40

Bíbic

(VANELLUS VANELLUS)

A galamb nagyságú,
hosszú bóbítát viselő
madár kora tavasszal
jelenik meg hazánkban.
A vizenyős területeket
keresi, ezért belvízfoltok
környékén gyakran látható.
Éles és magas hangja
jellegzetes és gyakran
hallható, akár éjjel is.

A BÍBIC FÖLDÖN FÉSZKEL,
GYAKORTA MEZŐGAZDASÁGI
TERÜLETEKEN!

MIÉRT FONTOS?
ELŐSZERETTEL
FOGYASZTJA
A MEZŐGAZDASÁGI
KÁRTEVŐKET:
APRÓ TALAJLAKÓ
ROVAROKKAL, FÉRGEKKEL,
PUHATESTŰEKKEL
TÁPLÁLKOZIK.

ÍGY ÓVJUK

A bíbic természetes
élőhelyei megfogyatkoztak,
ezért kényszerül mind-
inkább mezőgazdasági
területeken boldogulni.
Felelős gazdálkodóként
a június utáni kaszálással,
a legeltetés előnyben
részesítésével, a rovar-
irtás mellőzésével tudunk
leginkább kedvére tenni.

JAN.	FEBR.	MÁR.	ÁPR.	MÁJ.	JÚN.	JÚL.	AUG.	SZEPT.	OKT.	NOV.	DEC.

■ Előfordulás

■ Területkezelésre nem javasolt időszak

11 HÉTFŐ
Szilárd

 6:01
 17:41

12 KEDD
Gergely • **NAGY SZENT GERGELY**

 5:59
 17:43

13 SZERDA
Krisztián, Ajtony

 5:57
 17:44

14 CSÜTÖRTÖK
Matild

 5:55
 17:45

15 PÉNTEK
Kristóf • **NEMZETI ÜNNEP**

 5:53
 17:47

16 SZOMBAT
Henrietta

 5:51
 17:48

17 VASÁRNAP
Gertrúd, Patrik

 5:49
 17:50

Áldott és átkozott víz

HA VAN, MÁR ELÉG

Víz nélkül nincs élet, és nincs ez másképp a gyepeken sem. Pár száz éve még az árvizek hatását nyögte a gazdálkodó, azóta – főleg emberi tevékenység hatására – a legtöbb természetes, vízjárta élőhely átalakult. A korábban üde gyepek elkezdtek kiszáradni. Mit okozott mindez?

**TEENDŐ:
VÍZMEGTARTÁS!**

**EREDMÉNY:
NÖVEKVŐ TALAJVÍZSZINT, MIKRO-
KLIMATIKUS HATÁS, JOBB FÜHOZAM!**

Hortobágyi vízi távasszal (Forrás: Szilágyi Ártilla)

**A VIZENYŐS TERÜLETEK IS SZEREPELNEK
AZ ÚJ KAP AGRO-ÖKOLÓGIAI PROGRAMJÁBAN (AÖP).
MÁR IGÉNYELHETŐ TÁMOGATÁS NÉHÁNY ILYEN
TERÜLETRE IS!
(LÁSD MÉG: BELVÍZ – 48. HÉT)**

A részletekről informálódjon
falugazdásztól vagy
a Gyeptvédelmi Tanácsadó
Szolgálat munkatársaitól
(Lásd: 52. hét)

18 HÉTFŐ
Sándor, Ede

 5:47

 17:51

19 KEDD
József, Bánk

 5:45

 17:52

20 SZERDA
Klaudia • **TAVASZI NAPÉJEGYENLŐSÉG**

 5:43

 17:54

21 CSÜTÖRTÖK
Benedek • **AZ ERDŐK VILÁGNAPJA**

 5:41

 17:55

22 PÉNTEK
Beáta, Izolda • **A VÍZ VILÁGNAPJA**

 5:39

 17:57

23 SZOMBAT
Emőke • **METEOROLÓGIAI VILÁGNAP**

 5:37

 17:58

24 VASÁRNAP
Gábor, Karina

 5:35

 17:59

Magyar kökörcsin

(*PULSATILLA FLAVESCENS* /
PULSATILLA HUNGARICA)

Kora tavasszal nyíló kis
termetű (5-20 cm),
jellegzetes, de mégis
kevésbé feltűnő évelő
növény. Lilás virága
bókoló, harangszerű,
tavasz végére beérő
termése szőrös.

HOL NŐ?
HOMOKOS TERÜLETEK LEGELŐIN,
GYEPEIN, TÖLGYESEK TISZTÁSAIN.

MIÉRT FONTOS?
ŐSHONOS NÖVÉNY, CSAK A
NYÍRSÉGBEN FORDUL ELŐ.

ÍGY ÓVJUK

A növény fennmaradásához a szakszerű
legeltetés járul hozzá leginkább.
Az élőhelyén gyakran megjelenő
özönfajok célzott visszaszorítása
is igen fontos (**Lásd: inváziós fajok –
29., 41., 42., 45., 47., 49. hét**).
Kerüljük a bolygatást és a trágyázást!

JAN.	FEBR.	MÁR.	ÁPR.	MÁJ.	JÚN.	JÚL.	AUG.	SZEPT.	OKT.	NOV.	DEC.

■ Területkezelésre nem javasolt időszak

LEHET ILYEN NÖVÉNY A TERÜLETEMEN?

KERESSEN RÁ A WWW.NATURA.2000.HU OLDALON, VAGY
LÉPJEN KAPCSOLATBA A GYTSZ MUNKATÁRSAIVAL – LÁSD: 52. HÉT

Bővebben:

Március

KIKELET HAVA

25 HÉTFŐ

Irén, Írisz • **GYÜMÖLCSOLTÓ BOLDOGASSZONY**

 5:33

 18:01

26 KEDD

Emánuel

 5:31

 18:02

27 SZERDA

Hajnalka

 5:29

 18:04

28 CSÜTÖRTÖK

Gedeon

 5:27

 18:05

29 PÉNTEK

Augusztá • **NAGYPÉNTEK**

 5:25

 18:06

30 SZOMBAT

Zalán

 5:23

 18:08

31 VASÁRNAP

Árpád • **HÚSVÉT** • NYÁRI IDŐSZÁMÍTÁS KEZDETE

 6:21

 19:09

Túzok

(OTIS TARDA)

Nagytestű, röpképes, nem költöző madarunk főleg a nyílt, füves puszták lakója, de félsivatagos területeken is előfordul. Nagy kiterjedésű mezőgazdasági területeken is megtalálhatjuk, különösen kedveli a pillangósokat és a repceföldeket.

A HNPI MŰKÖDÉSI TERÜLETÉN
A HORTOBÁGYON ÉS A BIHARI-SÍKON
VANNAK JELENTŐS ÁLLOMÁNYAI.

A TÚZOK ELŐFORDULÁSA A TERÜLETEN LEHETŐVÉ
TESZI A MTÉT ALFÖLDI TÚZOKVÉDELMI GYEP
PROGRAMHOZ VALÓ CSATLAKOZÁST. A PROGRAM
ANYAGI TÁMOGATÁST NYÚJT A TERMÉSZETKIMÉLŐ
GAZDÁLKODÁSI MÓDOK KIALAKÍTÁSÁHOZ
ÉS FENNTARTÁSÁHOZ. (LÁSD: 7. HÉT)

ÍGY ÓVJUK

Az intenzív mezőgazdaság, a távvezeték-
ek, ipartelepek, öntözőtelepek
élőhelyének feldarabolódását és
leromlását eredményezik és nagyban
hozzájárulnak a költés sikerességének
visszaeséséhez. Ezért fontos:

- a fokozott figyelemmel történő munkavégzés a fészkelési időszakban
- a vegyszermentes gazdálkodás: megfelelő rovarátlálék biztosítása
- a kaszálás során meghagyott búvósávok (Lásd: Búvósávok – 28. hét)

JAN.	FEBR.	MÁR.	ÁPR.	MÁJ.	JÚN.	JÚL.	AUG.	SZEPT.	OKT.	NOV.	DEC.

■ Előfordulás

■ Területkezelésre nem javasolt időszak

Bővebben:

1

HÉTFŐ

Hugó • HÚSVÉT • ÁPRILIS BOLONDJA

 6:19

 19:10

2

KEDD

Áron

 6:17

 19:12

3

SZERDA

Buda, Richárd

 6:15

 19:13

4

CSÜTÖRTÖK

Izidor

 6:14

 19:15

5

PÉNTEK

Vince

 6:12

 19:16

6

SZOMBAT

Vilmos, Bíborka

 6:10

 19:17

7

VASÁRNAP

Herman

 6:08

 19:19

Nagy tűzlepke

(*LYCAENA DISPAR RUTILA*)

Láp-és mocsárrétek, ártéri nedves rétek, csatornapartok lepkéje, tápnövényei a tavi lórom és egyes keserűfű-fajok.

MIÉRT FONTOS?

A LEPKEFAJ ELŐFORDULÁSA A TERÜLETEN LEHETŐVÉ TESZI A MTÉT NAPPALI LEPKE-VÉDELMI GYEP PROGRAMHOZ VALÓ CSATLAKOZÁST. A PROGRAM ANYAGI TÁMOGATÁST NYÚJT A TERMÉSZETKÍMÉLŐ GAZDÁLKODÁSI MÓDOK KIALAKÍTÁSÁHOZ ÉS FENNTARTÁSÁHOZ. (LÁSD: 7. HÉT)

ÖKOLÓGIAI SZEREP:
HASZONNÖVÉNYEK BEPORZÁSA!

ÍGY ÓVJUK

Kíméletes legeltetés:

a petézőhelyek és tápnövény állományok zavartalanságának biztosítása.

Búvósávok és mozaikos kaszálás:

az élőhelyfoltok és a nőstény egyedek petézőhelyeinek zavartalansága.

Vizes élőhelyfoltok megőrzése:

élőhelyek kiszáradásának megelőzése. A területről történő vízelvezetés, lecsapolás semmiképpen nem támogatható!

LEHET ILYEN LEPKE A TERÜLETEMEN?

KERESSEN RÁ A WWW.NATURA.2000.HU

OLDALON, VAGY LÉPJEN KAPCSOLATBA

A GYTSZ MUNKATÁRSÁIVAL –

LÁSD: 52. HÉT

JAN.	FEBR.	MÁR.	ÁPR.	MÁJ.	JÚN.	JÚL.	AUG.	SZEPT.	OKT.	NOV.	DEC.
HERNYÓ			BÁB		I	I/P	H/B	IMÁGÓ	P	HERNYÓ	

■ Előfordulás (P= pete, H=hernyó, B=báb, I=imágó)

■ Területkezelésre nem javasolt időszak

Bővebben:

8 HÉTFŐ
Dénes

 6:06

 19:20

9 KEDD
Erhard

 6:04

 19:21

10 SZERDA
Zsolt

 6:02

 19:23

11 CSÜTÖRTÖK
Szaniszló, Leó

 6:00

 19:24

12 PÉNTEK
Gyula

 5:58

 19:26

13 SZOMBAT
Ida

 5:56

 19:27

14 VASÁRNAP
Tibor, Dénes

 5:54

 19:28

Kígyók

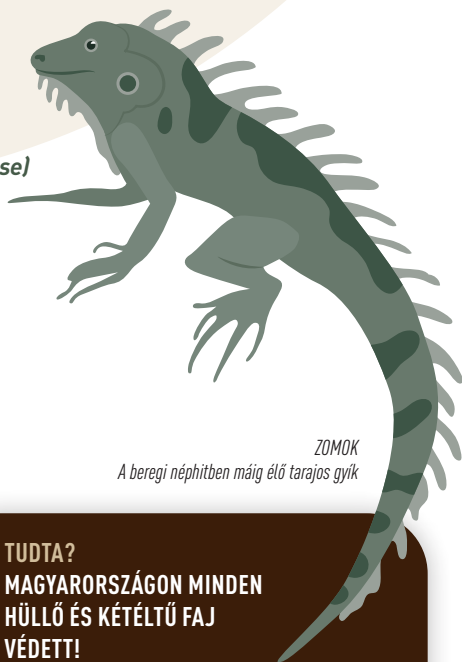
SIKAMLÓS TÉMA

„Kígyóbőre van, tehát rovar.
Lába nincs, de azért fennálló zömök.
Amikor szalad, lába alatt ég a föld.
Ha bóg, akkor meg Tákoson is hallik”
(Népi verse a zomokkígyóról – Luby Margit gyűjtése)

„CSÚSZÓK”:

fehérek, barnák, feketék,
csupaszak vagy szőrösök, sima
hátúak vagy tarajosak, lábon élők
és lábatlanok, földön, vízben s
néha még levegőben is megélők.

Néha szelídek de többnyire
„halálosak” – jószágra, emberre
is. Ha a néphitet vesszük alapul,
a kígyók többnyire vérmes
ragadozókként tűnnek fel,
pedig az igazság ettől
a lehető legtávolabb áll!

ZOMOK

A beregi néphitben máig élő tarajos gyík

TUDTA?
MAGYARORSZÁGON MINDEN
HÜLLŐ ÉS KÉTÉLTŰ FAJ
VÉDETT!

A HNPI működési területén
előforduló legféltettebb gyepon
élő hüllő a **keresztes vipera**.
Kis egyedszáma és szelíd
természete miatt nagyon
kevés marás fordul elő.
Viperás gyepeken kaszálás
helyett legeltetés ajánlott!

TÉVHIT
ELOSZLATVA

15 HÉTFŐ
Anasztázia, Tas

 5:53

 19:30

16 KEDD
Csongor

 5:51

 19:31

17 SZERDA
Rudolf

 5:49

 19:32

18 CSÜTÖRTÖK
Andrea, Ilma

 5:47

 19:34

19 PÉNTEK
Emma

 5:45

 19:35

20 SZOMBAT
Tivadar

 5:44

 19:36

21 VASÁRNAP
Konrád

 5:42

 19:38

Legeltetés

A LEGJOBB, AMI A GYEPPEL TÖRTÉNHEK...

A védettségi kategóriákhoz és támogatási formákhoz tartozó legeltetéssel kapcsolatos előírásokat az alábbi táblázat tartalmazza:

JÓ TUDNI, HOGY A LEGELTETÉS IS CSAK AKKOR VÁLIK A GYEP JAVÁRA, HA BETARTJUK A JÁTÉKSZABÁLYOKAT!

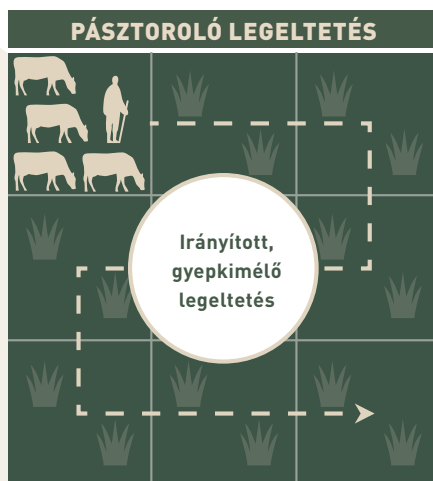
ALAPELV: TÖREKEDJÜNK A PÁSZTOROLÓ LEGELTETÉSRE ÉS A VEGYES ÁLLATFAJTA-ÖSSZETÉLTRE.

LEGELTETÉS SZABÁLYAI	Országos védett	N2K terület	HMKÁ	MTÉT
Engedélyköteles	Igen	10.31. és 04.23. között	–	–
Intenzitás	Túllegeltetés kerülendő	Túllegeltetés kerülendő	–	Túllegeltetés TILOS
Pásztoroló/szakaszoló legeltetés	Ajánlott	–	–	Ajánlott
Szálláshely	HNPI-vel egyeztetve telepíthető	HNPI-vel egyeztetve telepíthető	–	Csak természetes anyagokból, tájba illően
Sertés, baromfi	ENGEDÉLYKÖTELES	TILOS	TILOS	TILOS

FONTOS! A HORTOBÁGYI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG VAGYONKEZELÉSÉBEN LÉVŐ GYEPTERÜLETEKEN SZAKASZOLT LEGELTETÉS MEGVALÓSÍTÁSA ÉRDEKÉBEN NEM TELEPÍTHETŐ VILLANYPÁSZTOR!

kevesebb természetes élőhely / nagyobb talajerózió / szegényesebb fűösszetétel / felszíni vizek gyorsabban párolognak / kevésbé egészséges állatok / több élősködő

jobb természetes élőhelyek / több mikroba / jobb vízelnyelő képesség / több szén-dioxid megkötés / egészségesebb állatállomány / kevesebb élősködő

22 HÉTFŐ
Csilla • **A FÖLD NAPJA**

 5:40

 19:39

23 KEDD
Béla

 5:38

 19:41

24 SZERDA
György • **SZENT GYÖRGY NAPJA (KIHAJTÁS)**

 5:37

 19:42

25 CSÜTÖRTÖK
Márk

 5:35

 19:43

26 PÉNTEK
Ervin

 5:33

 19:45

27 SZOMBAT
Zita, Mariann

 5:31

 19:46

28 VASÁRNAP
Valéria

 5:30

 19:47

Ragadozó madarak

SZÁRNYASZEGETTEN

A ragadozó madarakat korábban kártékonynak tartották, és ez a tévhit a mai napig sokakban él. Ezért van, hogy az ég uralkodó madarait a mai napig mérgezések, a fészkelő helyek károsítása, a fiókák elpusztítása és az illegális vadászat tizedeli.

TUDTA?
MAGYARORSZÁGON MINDEN
RAGADOZÓ MADÁR FAJ VÉDETT!

*Bővebben
a ragadozó
madarainkról:*

MI LENNE NÉLKÜLÜK?

Ragadozó madaraink többsége különböző rágcsálófajokkal táplálkozik. Egy **vörös vércse** például 4-8 kisemlőst is elfogyaszt naponta! Egy gyöngybagoly pár 10-12 mezei pockot megeszik napjában, míg az átlagosan 6-7 fiókás fészekaljnak 28-30 példány fedezi a napi szükségletét.

**TÉVHIT
ELOSZLATVA**

29 HÉTFŐ
Péter

 5:28
 19:49

19. hét

30 KEDD
Katalin, Kitty • **MÉHEK HAZAI NAPJA**

 5:27
 19:50

20. hét

1 SZERDA
Fülöp, Jakab • **A MUNKA ÜNNEPE**

 5:25
 19:51

2 CSÜTÖRTÖK
Zsigmond

 5:23
 19:53

3 PÉNTEK
Tímea, Irma

 5:22
 19:54

4 SZOMBAT
Mónika, Flórián • **SZENT FLÓRIÁN (TÚZOLTÓK VÉDŐSZENTJE)**

 5:20
 19:55

5 VASÁRNAP
Györgyi

 5:19
 19:57

Kék vércse

(*FALCO VESPERTINUS*)

A pusztai élőhelyek apró sólyomféléje jellegzetes esernyőfaj*. A táplálékban gazdag legeltetett füves területeken, réteken, mocsarak és vizes élőhelyek mellett találhatjuk meg, általában vetésivarjú-telepek közelében (ezek megüresedő fészkeiben költ).

* ESERNYŐFAJ:

OLYAN FAJ, MELYNEK VÉDELME KÖZVETETT MÓDON AZ ÉRINTETT ÖKOSZISZTÉMA MÁS ÉLŐLÉNYEIRE IS KEDVEZŐ HATÁST GYAKOROL.

MIÉRT FONTOS?

TÚLNYOMÓ RÉSZT ROVAROKAT FOGYASZT:
TÜCSKÖKET, SÁSKÁKAT, SZITAKÖTŐKET,
CSÍBOROKAT, DE ELKAP POCKOKAT, EGEREKET,
SŐT GYÍKOKAT ÉS BÉKÁKAT IS.

A KÉK VÉRCSE ELŐFORDULÁSA A TERÜLETEN
LEHETŐVÉ TESZI A MTÉT ALFÖLDI MADÁRVÉDELMI
GYEP PROGRAMHOZ VALÓ CSATLAKOZÁST.

A PROGRAM ANYAGI TÁMOGATÁST NYÚJT
A TERMÉSZETKÍMÉLŐ GAZDÁLKODÁSI MÓDOK
KIALAKÍTÁSÁHOZ ÉS FENNTARTÁSÁHOZ.
(LÁSD: 7. HÉT)

ÍGY ÓVJUK

- Mozaikos kaszálással.
- Kis tarlómagassággal
- Legeltető állattartással és vizenyős foltok fenntartásával
- Varjúfészkek megóvásával
- Rovarirtószerek mellőzésével
(Lásd: Mérgezések – 46. hét).

JAN.	FEBR.	MÁR.	ÁPR.	MÁJ.	JÚN.	JÚL.	AUG.	SZEPT.	OKT.	NOV.	DEC.

■ Előfordulás

■ Területkezelésre nem javasolt időszak

Május

ÍGÉRET HAVA

6

HÉTFŐ

Ivett, Frida

5:17

19:58

7

KEDD

Gizella

5:16

19:59

8

SZERDA

Mihály

5:15

20:01

9

CSÜTÖRTÖK

Gergely

5:13

20:02

10

PÉNTEK

Ármin, Pálma • **A MADARAK ÉS FÁK NAPJA**

5:12

20:03

11

SZOMBAT

Ferenc

5:10

20:05

12

VASÁRNAP

Pongrác • **FAGYOSSZENTEK**

5:09

20:06

Haris

(CREX CREX)

Az Afrikából hazánkba április táján vizenyős, párás rétekre költeni érkező madár rejtett életmódot él: többnyire csak jellegzetes, éjjel hallható erős, reszelős hangjáról ismerhető fel jelenléte.

A HARIS MAGAS FÜBEN, A FÖLDÖN FÉSZKEL, ÍGY ÁLLOMÁNYA FOKOZOTT VESZÉLYNEK VAN KITÉVE!

MIÉRT FONTOS?
ALAPVETŐEN ROVAREVŐ, DE KÜLÖNBÖZŐ FÉRGEKET ÉS CSIGÁKAT IS ELŐSZERETTEL FOGYASZT.

A HARIS ELŐFORDULÁSA A TERÜLETEN LEHETŐVÉ TESZI A MTÉT ALFÖLDI MADÁRVÉDELMI GYEP PROGRAMHOZ VALÓ CSATLAKOZÁST. A PROGRAM ANYAGI TÁMOGATÁST NYÚJT A TERMÉSZETKÍMÉLŐ GAZDÁLKODÁSI MÓDOK KIALAKÍTÁSÁHOZ ÉS FENNTARTÁSÁHOZ. (LÁSD: 7. HÉT)

ÍGY ÓVJUK

- Késleltetett kaszálással
- Búvósávok meghagyásával
- Vizes élőhelyek, belvizes foltok meghagyásával
- Vízállásos szántók művelésének elhagyásával

jelentős mértékben segíthetjük eredményes költését!

Az intenzív, gépesített mezőgazdaság a madár számára ideális költőhelyek feldarabolódásával, leromlásával jár, továbbá a fészekaljak közvetlen pusztulását idézheti elő.

JAN.	FEBR.	MÁR.	ÁPR.	MÁJ.	JÚN.	JÚL.	AUG.	SZEPT.	OKT.	NOV.	DEC.

■ Előfordulás

■ Területkezelésre nem javasolt időszak

13 HÉTFŐ

Szervác, Imola • **FAGYOSSZENTEK**

 5:08

 20:07

14 KEDD

Bonifác • **FAGYOSSZENTEK**

 5:07

 20:08

15 SZERDA

Zsófia, Szonja

 5:05

 20:10

16 CSÜTÖRTÖK

Botond

 5:04

 20:11

17 PÉNTEK

Paszkál

 5:03

 20:12

18 SZOMBAT

Erik, Alexandra

 5:02

 20:13

19 VASÁRNAP

Ivó, Milán • **PÜNKÖSD**

 5:01

 20:14

Pompás kosbor

(*ORCHIS ELEGANS* /
ANACAMPTIS ELEGANS)

Nagy termetű, virágzásban akár 80 cm magas vad orchidea, melynek bíborszínű, lilás virágzata messziről szembetűnő.

Egész évben látható valamilyen formában – tavasszal zöld levelei, virágzás után száraz kórója sokáig megmarad. A tövek száma évenként igen változó lehet egy területen!

HOL NŐ?

ÜDE GYEPEKEN, MOCSÁRRÉTEKEN VAGY
AKÁR ENYHÉN SZIKESEDŐ RÉTEKEN.

MIÉRT FONTOS?

ORSZÁGOSAN NEM GYAKORI, A HAZAI POMPÁS
KOSBOROK LEGNAGYOBB RÉSZÉ A NYÍRSÉGBEN ÉL,
NÉHOL TÖBB EZER TÖVES ÁLLOMÁNYBAN.

ÍGY ÓVJUK

A hagyományos rétgazdálkodás (kíméletes kaszálás vagy legeltetés) a legjobb számára. Kaszálás esetén egyes foltok kihagyása segíti a növény magjainak beérését, így az állomány fennmaradását. Élőhelyének kiszáradását vagy tápanyagokkal való feldúsulását (trágyázás, műtrágyázás) nem bírja.

JAN.	FEBR.	MÁR.	ÁPR.	MÁJ.	JÚN.	JÚL.	AUG.	SZEPT.	OKT.	NOV.	DEC.

■ Területkezelésre nem javasolt időszak

LEHET ILYEN NÖVÉNY A TERÜLETEMEN?

KERESSEN RÁ A WWW.NATURA.2000.HU OLDALON, VAGY
LÉPJEN KAPCSOLATBA A GYTSZ MUNKATÁRSAIVAL – LÁSD: 52. HÉT

20 HÉTFŐ

Bernát • **PÜNKÖSD**

 5:00
 20:16

21 KEDD

Konstantin

 4:59
 20:17

22 SZERDA

Júlia, Rita • **A BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉG NEMZETKÖZI NAPJA**

 4:58
 20:18

23 CSÜTÖRTÖK

Dezső

 4:57
 20:19

24 PÉNTEK

Eszter • **EURÓPAI NEMZETI PARKOK NAPJA**

 4:56
 20:20

25 SZOMBAT

Orbán, Bársonyka

 4:55
 20:21

26 VASÁRNAP

Fülöp, Evelin

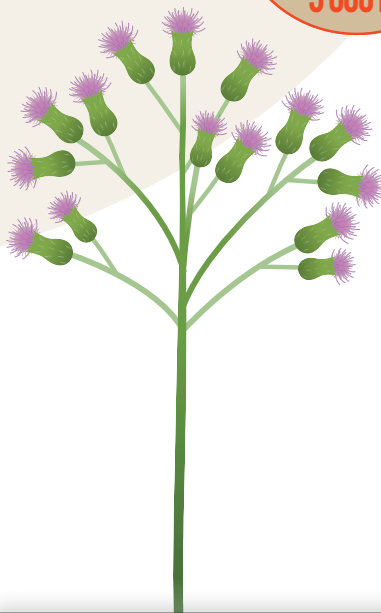
 4:54
 20:22

Kisfészkesű aszat

(*CIRSIUM BRACHYCEPHALUM*)

Nyúlánk, akár 2,5 m magasra
növő fészkes virágzatú növény, amely
legeltetett, kaszált helyeken ennél
lényegesen kisebb termetű.
Tüskés szára a felső részén rövidebb
hajtásokra ágazik, ezeken ülnek fehéres
lila vagy rózsaszín virágai.

HOL NŐ?

IDŐSZAKOSAN VÍZ BORÍTOTTA SZIKESEKEN,
MOCSÁR- ÉS LÁPRÉTI TERÜLETEKEN, ESETLEG
NÁDASOK SZEGÉLYEIBEN, ZSOMBÉKOSOKBAN.

MIÉRT FONTOS?

A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN ŐSHONOS,
SŐT, ÁLLOMÁNYÁNAK LEGJELENTŐSEBB
RÉSZE MAGYARORSZÁGON ÉL.

ÍGY ÓVJUK

A hagyományos állattartással,
kíméletes legeltetéssel és
a természetes vizek megtartásával
a gyepeinken.

JAN.	FEBR.	MÁR.	ÁPR.	MÁJ.	JÚN.	JÚL.	AUG.	SZEPT.	OKT.	NOV.	DEC.

■ Területkezelésre nem javasolt időszak

LEHET ILYEN NÖVÉNY A TERÜLETEMEN?

KERESSEN RÁ A WWW.NATURA.2000.HU OLDALON, VAGY
LÉPJEN KAPCSOLATBA A GYTSZ MUNKATÁRSAIVAL – LÁSD: 52. HÉT

Bővebben:

27 HÉTFŐ
Hella

 4:53

 20:23

28 KEDD
Csanád

 4:53

 20:24

29 SZERDA
Magdolna

 4:52

 20:25

30 CSÜTÖRTÖK
Zsanett, Janka

 4:51

 20:26

31 PÉNTEK
Angéla

 4:51

 20:27

1 SZOMBAT
Tünde, Torda

 4:50

 20:28

2 VASÁRNAP
Kármén, Anita

 4:49

 20:29

Vérfű- hangyaboglárka

(MACULINEA TELEIUS)

A vérfüves láp- és mocsárrétek lepkéje,
amely kizárólag tápnövényével, az őszi
vérfűvel együtt jelenik meg.

MIÉRT FONTOS?
A LEPKEFAJ ELŐFORDULÁSA A TERÜLETEN
LEHETŐVÉ TESZI A MTÉT NAPPALI
LEPKE-VÉDELMI GYEP PROGRAMHOZ
VALÓ CSATLAKOZÁST.

A PROGRAM ANYAGI TÁMOGATÁST
NYÚJT A TERMÉSZETKIMÉLŐ
GAZDÁLKODÁSI MÓDOK KIALAKÍTÁSÁHOZ
ÉS FENNTARTÁSÁHOZ. (LÁSD: 7. HÉT)

ÍGY ÓVJUK

Biztosítsuk, hogy a rajzási időszakban
(július eleje – augusztus vége) virágzó
őszi vérfű legyen az élőhelyen:

- Mozaikos kaszálással és bűvósávok
meghagyásával.
- Rajzási időszakon kívül eső kaszálással
(lásd a táblázatot)
- Kíméletes legeltetéssel, egyes
területek kihagyásával

LEHET ILYEN LEPKE A TERÜLETEMEN?

KERESSEN RÁ A WWW.NATURA.2000.HU
OLDALON, VAGY LÉPJEN KAPCSOLATBA
A GYTSZ MUNKATÁRSAIVAL –
WLÁSD: 52. HÉT

JAN.	FEBR.	MÁR.	ÁPR.	MÁJ.	JÚN.	JÚL.	AUG.	SZEPT.	OKT.	NOV.	DEC.
HERNYÓ						B	I	MÁGÓ	I/P	P/H	HERNYÓ

■ Előfordulás (P= pete, H=hernyó, B=báb, I=imágó)

■ Területkezelésre nem javasolt időszak

3 HÉTFŐ

Klotild

 4:49

 20:30

4 KEDD

Bulcsú

 4:48

 20:30

5 SZERDA

Fatime • **KÖRNYEZETVÉDELMI VILÁGNAP**

 4:48

 20:31

6 CSÜTÖRTÖK

Norbert, Cintia

 4:47

 20:32

7 PÉNTEK

Róbert

 4:47

 20:33

8 SZOMBAT

Medárd, Helga • **SZENT MEDÁRD PÜSPÖK**

 4:47

 20:33

9 VASÁRNAP

Annamária

 4:46

 20:34

22. hét

Kaszáljunk!

MINDENT A MAGA IDEJÉN...

FONTOS:

A KASZÁLÁSI
BEJELENTŐ
KITÖLTÉSÉRŐL
A KÖVETKEZŐ
WEBOLDALON
TÁJÉKOZÓDHAT:

A kaszálás ideális időpontját a fű érettsége, az időjárás és a gazdálkodó igénye/lehetősége együtt határozza meg. Ezeket a szempontokat ugyanakkor **TERMÉSZETVÉDELMI MEGFONTOLÁSOK** is árnyalják! Az alábbi táblázat ezekről ad vázlatos tájékoztatást.

A LEGKORÁBBI KASZÁLÁSI IDŐPONT ERŐSEN FÜGGHET A GYEPEN ÉLŐ FAJOK JELLEMZŐITŐL, VALAMINT A GYEP ADOTT ÉVI ÁLLAPOTÁTÓL.

A KASZÁLÁS BEJELENTETT IDEJÉT MÓDOSÍTHATJA, HA AZ ADOTT TERÜLETEN VÉDETT FAJOK TALÁLHATÓK!

A KASZÁLÁS IDŐBELI KORLÁTOZÁSAI	Országos védett	N2K terület	HMKÁ	MTÉT
Legkorábbi kezdés	Június 15.	–	Ex lege lápokon egyeztetendő	Változó. Részletesen lásd: 7. hét
Éjszakai munkavégzés	TILOS	TILOS	–	–
Engedély-, ill. bejelentési kötelezettség	Engedélyköteles	Bejelentésköteles (5 munkanappal előbb írásban)	–	Bejelentésköteles

AZ ENGEDÉLYKÉRÉS, ILLETVE BEJELENTÉS MÓDJÁT LÁSD: 51. HÉT

Hortobágy, Angyal-rét (Fotó: Szilágyi Áttila)

10 HÉTFŐ

Margit, Gréta

 4:46

 20:35

11 KEDD

Barnabás

 4:46

 20:35

12 SZERDA

Villő

 4:46

 20:36

13 CSÜTÖRTÖK

Antal, Anett

 4:46

 20:36

14 PÉNTEK

Vazul

 4:46

 20:37

15 SZOMBAT

Jolán, Vid

 4:46

 20:37

7. hét

16 VASÁRNAP

Jusztin

 4:46

 20:38

15. hét

Kaszáljunk! DE MIVEL?

TÉNY:

Gépi kaszálás esetén az élővilágra nézve legkíméletesebb megoldás a duplakéses (ún. alternáló) kasza.

A fű a kaszálás során egyszerűen eldől, vágásminősége jó, gyorsabban sarjad, és a száradása is gyorsabb.

LEHETŐSÉG SZERINT KERÜLJÜK:
A SZÁRSÉRTŐ KASZA HASZNÁLATÁT!

HA NINCS RÁ MÓD:
ALKALMAZZUNK NAGY VÁGÁSMAGASSÁGOT!

EREDMÉNY:
ÉLETEKET MENT, KÍMÉLI A PENGÉT,
GYORSABB AZ ÚJRASARJADÁS

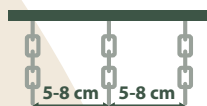
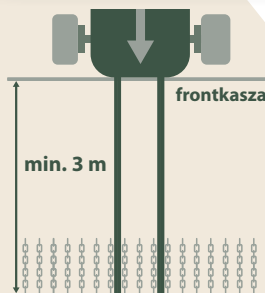
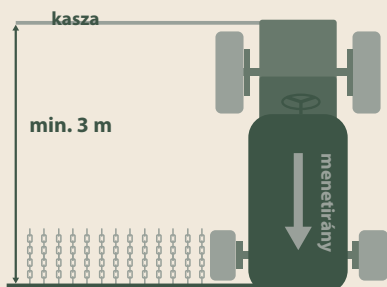
A KASZÁLÁS ESZKÖZEI	Országos védett	N2K terület	HMKÁ	MTÉT
Vadriasztó lánc	Kötelező	Kötelező	–	Kötelező
Alternáló kasza	Ajánlott	Ajánlott	–	Ajánlott
Szársértő kasza	Kerülendő	Kerülendő	–	Kerülendő

MIVEL JELENLEG KERESKEDELMI FORGALOMBAN
LÁNCFÜGGÖNYÖS VADRIASZTÓ NEM KAPHATÓ,
AZ ALÁBBI ÁBRÁK SEGÍTSÉGET NYÚJTANAK
EGY ILYEN KIEGÉSZÍTŐ ELKÉSZÍTÉSÉHEZ.

LÁNCFÜGGÖNYÖS VADRIASZTÓ

A MEGFELELŐ ESZKÖZ:

- Minimum 3 méterrel legyen a kasza előtt!
- Szélessége haladja meg a kasza szélességét!
- Lánctávolság: 5-8 cm
- Lánchossz: max. 10 cm-re a talajfelszíntől
- Lánc súlya: legyen alkalmas a fű átfésüléséhez (ne feküdjön fel a növényzeten)

17 HÉTFŐ

Laura, Alida

 4:46
 20:38

39. hét

18 KEDD

Arnold, Levente

 4:46
 20:38

23. hét

19 SZERDA

Zorka, Gyárfás • **NEMZETI EMLÉKNAP**

 4:46
 20:39

20 CSÜTÖRTÖK

Rafael • **NYÁRI NAPFORDULÓ**

 4:46
 20:39

21 PÉNTEK

Alajos, Leila

 4:46
 20:39

22 SZOMBAT

Paulina

 4:46
 20:39

23 VASÁRNAP

Zoltán

 4:47
 20:39

Kézi kaszálás

AZ UTOLSÓ SZÁLIG

Forrás: Fortepan

TUDTA?

A KÉZI KASZA ELTŰNÉSE NEM CSAK HAGYOMÁNYAINK SORVADÁSA MIATT SAJNÁLATOS, DE AZÉRT IS, MERT A FÜVES ÉLŐHELYEK ÖKOLÓGIAI RENDSZEREIBEN JÓVAL KEVESEBB KÁRT TETT AZ ŐSI MÓDSZER.

Ma már alig találni embert, ki értene a módját, pedig egykoron tekintélye volt a jó kaszásnak. A kaszálás elsajátítása ráadásul a felnőtté válás egyik jelképe is volt. Maga a szerszám is komoly megbecsülésnek örvendett, mert amilyen egyszerűnek tűnik, beállítása, fenése, használata annyira nagy gyakorlatot kíván.

24 HÉTFŐ

Iván • **SZENT IVÁN-ÉJ**

 4:47

 20:39

25 KEDD

Vilmos

 4:47

 20:39

26 SZERDA

János, Pál

 4:48

 20:39

27 CSÜTÖRTÖK

László

 4:48

 20:39

28 PÉNTEK

Levente, Irén

 4:49

 20:39

29 SZOMBAT

Péter, Pál • **PÉTER-PÁL**

 4:49

 20:39

7. hét 16. hét

30 VASÁRNAP

Pál

 4:50

 20:39

Kaszáljunk!

DE HOGYAN IS?

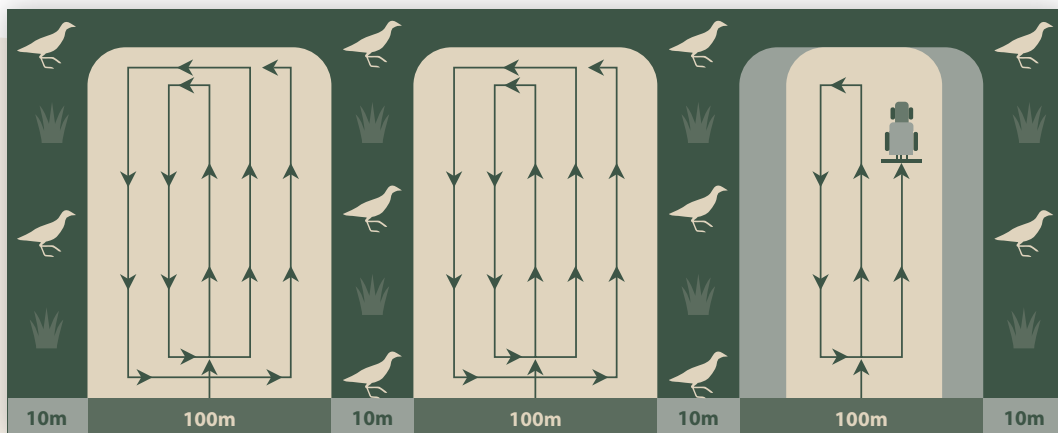
FONTOS:

A kaszálás a gyepterületeken végrehajtott legjelentősebb beavatkozás, mely során minden esetben tekintettel kell lennünk a fűben élő élőlényekre is!

MIT TEHETÜNK:

A munkavégzés ideális sebessége maximum 4-5 km/h!

**KISZORÍTÓ TÉRBELI KASZÁLÁSI
MENETET ALKALMAZZUNK
(LÁSD ÁBRA),
TÉRBE ÖSSZEFÜGGŐ
MINTÁZATOT BIZTOSÍTÓ
MEGHAGYOTT BÚVÓSÁVOKKAL
(BŐVEBBEN: 28. HÉT)!**

KASZÁLÁS MÓDJA	Országos védett	N2K terület	HMKÁ	MTÉT
Kiszorító kaszálási mód alkalmazása	Kötelező	Kötelező	Kötelező	Kötelező
Búvósávok meghagyása	Ajánlott	5-10%	-	10-15%
Széna elszállítása	30 napon belül	30 napon belül	30 napon belül	30 napon belül

1

HÉTFŐ

Tihamér

 4:50

 20:39

38. hét

2

KEDD

Ottó • **SARLÓS BOLDOGASSZONY**

 4:51

 20:39

3

SZERDA

Kornél, Soma

 4:52

 20:38

4

CSÜTÖRTÖK

Ulrik

 4:52

 20:38

5

PÉNTEK

Emese, Sarolta

 4:53

 20:37

6

SZOMBAT

Csaba

 4:54

 20:37

7

VASÁRNAP

Apollónia

 4:55

 20:37

Búvósávok

AZ UTOLSÓ MENEDÉK

*Minden gyepgazdálkodó hallott már a búvósávokról,
de nem biztos, hogy tudja is, mi az és mire jó.
Íme a tömör válasz.*

PROBLÉMA

A füves élőhelyet a kaszálás „varázsütésre” változtatja meg, és sajnos rossz irányba: a takarás eltűnik, és sok élőlény kerül szorult helyzetbe. Nekik ez valóságos természeti katasztrófa.

MEGOLDÁS

Csak szabályosan!

A HNPI saját vagyonkezelésében lévő gyepeken, valamint a NATURA2000 és MTÉT valamint az országosan védett területek esetén a búvósávok kialakítása kötelező!

A kaszátlan rész mérete: 5-10%!

Az ideális búvósáv legalább 6 méter széles és táblaszegélyen van.

Minden kaszálás alkalmával változtassuk a búvósávok helyét!

A munkavégzés ideális sebessége maximum 4-5 km/h!

EXTRA HASZON

DE A BÚVÓSÁVOK MÁSRÁ IS JÓK:
A GYEP MEGÚJULÁSRA VALÓ
KÉPESSÉGÉT IS ELŐSEGÍTIK.
ÉS EZ MIT IS JELENT?
JOBB FÜHOZAMOT, AZAZ TÖBB
TAKARMÁNYT. ITT TÉRÜL MEG
ANYAGILAG A KÍMÉLETES
KASZÁLÁS! A TERMÉSZET HÁLÁJA.

– JÓ LENNE, HA VALAKI
ELMAGYARÁZNÁ? KERESSE FEL
FALUGAZDÁSZÁT VAGY
GYEPVÉDELMI TANÁCSADÓJÁT!
(LÁSD: 52. HÉT)

– A JOGSZABÁLY, AMI A RÉSZLETES
SZABÁLYOKAT TARTALMAZZA:
(LÁSD: 50. HÉT)

8 HÉTFŐ

Ellák

 4:55

 20:36

9 KEDD

Lukrécia

 4:56

 20:36

10 SZERDA

Amália

 4:57

 20:35

11 CSÜTÖRTÖK

Nóra, Lili

 4:58

 20:34

12 PÉNTEK

Izabella, Dalma

 4:59

 20:34

13 SZOMBAT

Jenő

 5:00

 20:33

14 VASÁRNAP

Örs, Stella

 5:01

 20:32

Inváziós növények

HÍVATLAN VENDÉGEK

Földön, vízen, levegőben érkeznek, jellemzően csapatostul. Többnyire távoli vidékekről behurcolt, az őshonos növényeket és mezőgazdasági kultúrnövényeket leigázni képes agresszív túlélők, melyek komoly károkat okoznak a gazdálkodónak. Jelenlétüket sokszor éppen az emberi gondatlanság okozza, és az ellenük folytatott küzdelem is a mi dolgunk.

A GYEPGAZDA NAPTÁR LAPJAIN MOST 5 – A HNPI MŰKÖDÉSI TERÜLETÉN JELLEMZŐ – INVÁZIÓS NÖVÉNYFAJT MUTATUNK BE. A LISTA PERSZE KORÁNTSEM TELJES, A MEGADOTT LINKEKEN ÉS A HNPI SZAKEMBEREINÉL RÉSZLETESEBB INFORMÁCIÓKHOZ IS JUTHAT AZ OLVASÓ.

A KIADVÁNYBAN BEMUTATOTT INVÁZIÓS FAJOK:

SELYEMKÓRÓ
41. HÉT

FEHÉR AKÁC
42. HÉT

KESKENYLEVELŰ EZÜSTFA
45. HÉT

CSERJÉS GYALOGAKÁC
47. HÉT

ARANYVESSZŐ
49. HÉT

Az inváziós növényekkel kapcsolatban 3 gondolatot emeltünk ki:

MIÉRT VESZÉLYES? ?

 HOGYAN NE KEZELJÜK?

 HOGYAN VÉDEKEZZÜNK?

15 HÉTFŐ

Henrik, Roland

 5:02

 20:31

16 KEDD

Valter

 5:03

 20:31

17 SZERDA

Endre, Elek

 5:04

 20:30

18 CSÜTÖRTÖK

Frigyes

 5:05

 20:29

19 PÉNTEK

Emília

 5:06

 20:28

20 SZOMBAT

Illés

 5:07

 20:27

21 VASÁRNAP

Dániel, Daniella

 5:08

 20:26

Aszály

MIKOR A VÍZHIÁNY AZ ÚR

Lerövidülő
vegetációs időszak
→ magérés nem
valósul meg
→ kevesebb
takarmány

Inváziós
növények
térnyerése
(Lásd: 29. hét)

Tüzesetek
(Lásd: 31. hét)

Kiégett gyepek a Hortobágyon, 2022 (Fotó: Balogh Szabolcs)

MEGOLDÁSI LEHETŐSÉGEK

ÖNTÖZÉS

NEM MINDEN ESETBEN MEGOLDOTT, ÉS NEM IS
MINDIG HATÉKONY, SŐT, GYAKRAN TILOS IS
(LÁSD: 6. HÉT)!

VÍZVISSZATARTÁS:

A VÍZELVEZETŐ ÁRKOKBAN MŰTÁRGYAK SEGÍTSÉGÉVEL
MEGTARTOTT VÍZTEST, VALAMINT A BELVÍZ EGYÜTTES
ERŐVEL MÁR KÉPESEK A KISZÁRADÁST MÉRSÉKELNI ÉS
A GYEPTERÜLETEK GAZDASÁGI HOZAMÁT EGYES
ESETekben AKÁR MEG IS NÖVELHETIK.

Kutatások igazolják, hogy a területen
korábban megjelenő belvíz egy
aszályos időszak során mérsékelheti
az aszálykárokat (mikroklimatikus
hatás). A belvíz elvezetése ezért is
szigorúan tilos az ilyen területekről!

AMENNYIBEN KÉRDÉSE LENNE
AZ ASZÁLYKÁROK ELKERÜLÉSÉRŐL,
ILLETVE AZOK MÉRSÉKLÉSÉRŐL,
KERESSE BIZALOMMAL A GYEPVÉDELMI
TANÁCSADÓI SZOLGÁLAT MUNKATÁRSAIT!
(LÁSD: 52. HÉT)

22 HÉTFŐ

Magdolna • **A NÁNDORFEHÉRVÁRI DIADAL EMLÉKNAPJA**

 5:09

 20:25

23 KEDD

Lenke

 5:10

 20:24

24 SZERDA

Kinga, Kincső

 5:11

 20:23

25 CSÜTÖRTÖK

Kristóf, Jakab

 5:12

 20:21

26 PÉNTEK

Anna, Anikó

 5:14

 20:20

27 SZOMBAT

Olga, Liliána

 5:15

 20:19

28 VASÁRNAP

Szabolcs, Ince

 5:16

 20:18

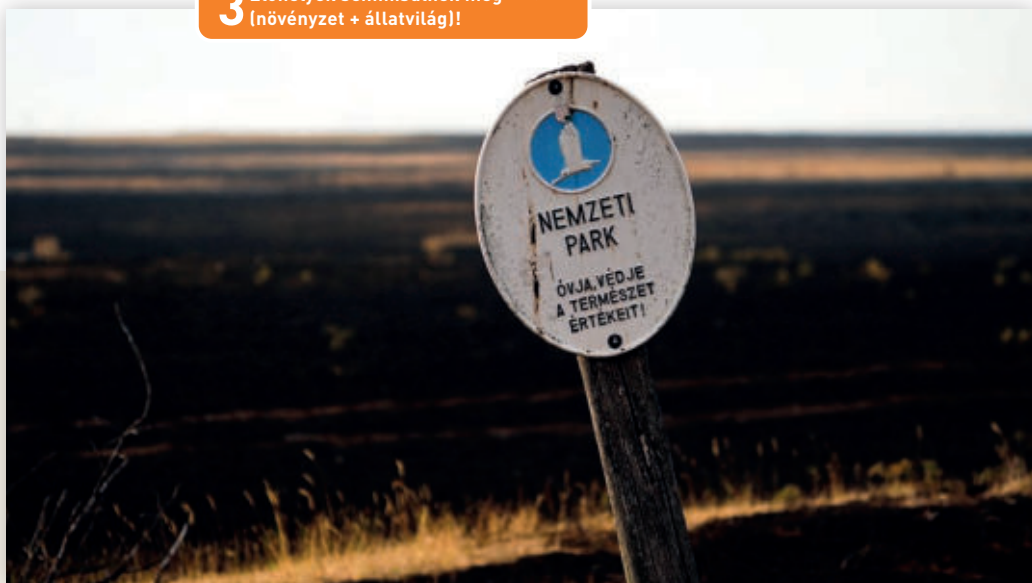
Tüzek

NEM ÚSSZUK MEG SZÁRAZON...

1 Aszály, nyári meleg +
gyakori emberi gondatlanság.

2 Az elmúlt 20 évben jelentősen
megnőtt a növényzettüzek száma.

3 Élőhelyek semmisülnek meg
(növényzet + állatvilág)!

Fotó a 2022-es hortobágyi tüzesetről (Fotó: Szilágyi Attila)

A GYEPEN
TÖRTÉNŐ ÉGETÉS
TERMÉSZETVÉDELMI
SZABÁLYOZÁSÁRÓL
A KIADVÁNY ELEJÉN
OLVASHAT
(LÁSD: 4-6. HÉT)

MIT TEHET A GAZDÁLKODÓ?

- Tarló, nád, növényi maradvány, valamint gyepek égetése tilos, kivéve, ha erre növény-egészségügyi okokból van szükség.
- Rendszeresen ellenőrizzük a munkagépeink állapotát. Egy tönkrement fékrendszer vagy egy rosszul működő fűkasza szikrája gyorsan be tudja gyújtani a száraz fűvet!
- Ha tüzesetet észlel, értesítse a tűzoltóságot **(112 / 105)**, majd a természetvédelmi őrszolgálatot **(Lásd: 51. hét)**.

29 HÉTFŐ
Márta, Flóra

 5:17

 20:16

30 KEDD
Judit, Xénia

 5:18

 20:15

31 SZERDA
Oszkár • **A TERMÉSZETVÉDELMI ÓRÖK VILÁGNAPJA**

 5:20

 20:14

1 CSÜTÖRTÖK
Boglárka

 5:21

 20:12

2 PÉNTEK
Lehel

 5:22

 20:11

3 SZOMBAT
Hermina

 5:23

 20:10

4 VASÁRNAP
Domonkos

 5:25

 20:08

Sziki kocsord

(*PEUCEDANUM OFFICINALE*)

Feltűnő, nagy termetű (virágzásakor 50–180 cm magas), szürkészöld, évelő növény. Az összetett ernyős virágzatban virágai sárgák, júliustól szeptemberig nyílnak.

HOL NŐ?

ALFÖLDÖN SZIKI TÖLGYESEK TISZTÁSAIN ÉS SZIKI MAGASKÓRÓSOKBAN, SZTYEPPRÉTEKEN ÉL, DE DOMB- ÉS HEGYVIDÉKEN IS ELŐKERÜL SZÁRAZ- GYEPEKBEN. AZ ALFÖLD TISZÁNTÚLI RÉSZEIN (PL. HORTOBÁGY, BIHARI-SÍK, SZATMÁR-BEREG) ERŐS ÁLLOMÁNYAI ÉLNEK.

MIÉRT FONTOS?

VÉDELME A FOKOZOTTAN VÉDETT **NAGY SZIKIBAGOLY LEPKE** MIATT KIEMELTEN FONTOS, MIVEL A LEPKE LÁRVÁJA CSAK EBBEN A NÖVÉNYBEN (ANNAK HAJTÁSÁBAN ÉS GYÖKERÉBEN) KÉPES KIFEJLŐDNI (BŐVEBBEN A KÖVETKEZŐ OLDALON).

ÍGY ÓVJUK

Kocsordos rétek kaszálása esetén javasolt:

- kaszálatlan foltok meghagyása
- mozaikos/sávos, egyes foltokon eltérő időben végzett kaszálás
- megfelelő tarlómagasság meghagyása

Kocsordos réteg legeltetése esetén:

- kíméletesen legeltessünk, foltok meghagyásával

LEHET ILYEN NÖVÉNY A TERÜLETEMEN?

KERESSEN RÁ A WWW.NATURA.2000.HU OLDALON, VAGY
LÉPJEN KAPCSOLATBA A GYTSZ MUNKATÁRSAIVAL – LÁSD: 52. HÉT

Bővebben:

Augusztus

ÚJ KENYÉR HAVA

5

HÉTFŐ

Krisztina

 5:26

 20:07

6

KEDD

Berta, Bettina

 5:27

 20:05

7

SZERDA

Ibolya

 5:28

 20:04

8

CSÜTÖRTÖK

László

 5:30

 20:02

9

PÉNTEK

Emőd

 5:31

 20:01

10

SZOMBAT

Lőrinc

 5:32

 19:59

11

VASÁRNAP

Zsuzsanna, Tiborc

 5:34

 19:57

Nagy szikibagoly

(GORTYNA BORELII LUNATA)

Szikes puszták, sziki tölgyesek tisztásain,
sziki magaskórósokban él, ahol táp-
növénye, a sziki kocsord megtalálható.

MIÉRT FONTOS?

A FAJ ÁLTAL BENÉPESÍTETT,
KIEMELKEDŐ TERMÉSZETVÉDELMI
JELENTŐSÉGŰ ÉLŐHELYEKNEK
A NAPPALI LEPKE KÖZÖSSÉGE IS
RENDKÍVÜL ÉRTÉKES.

ÍGY ELŐFORDULÁSA ESETÉN –
BÁR ÉJJELI LEPKÉRŐL VAN SZÓ –
LEHETŐSÉG VAN A MTÉT NAPPALI
LEPKE-VÉDELMI GYEP PROGRAMHOZ
VALÓ CSATLAKOZÁSRA.

A PROGRAM ANYAGI TÁMOGATÁST
NYÚJT A TERMÉSZETKÍMÉLŐ
GAZDÁLKODÁSI MÓDOK KIALAKÍTÁSÁHOZ
ÉS FENNTARTÁSÁHOZ.
(LÁSD: 7. HÉT)

ÍGY ÓVJUK

A területhasználatot a lepke fejlődési
ciklusához kell igazítani:

Június második felétől július elejéig
a hernyó a sziki kocsord szárában
táplálkozik. A kaszálás ilyenkor végzetes
a lárvákra nézve, ezért **szigorúan tilos!**

**Kaszálás és/vagy legeltetés július eleje
és augusztus vége között lehetséges!**

A faj védelme érdekében tilos az egész
élőhely egyszerre történő lekaszálása.

Az őszi időszakban nem engedélyezhető
a cserjeirtás, illetve nem ajánlott az
élőhelyen nehézgépekkel mozogni,
mivel a talajtömörödés negatívan hat
a kikelni készülő lepkére.

JAN.	FEBR.	MÁR.	ÁPR.	MÁJ.	JÚN.	JÚL.	AUG.	SZEPT.	OKT.	NOV.	DEC.
PETE				HERNYÓ				BÁB	IMÁGÓ	PETE	

Előfordulás

Területkezelésre nem javasolt időszak

LEHET ILYEN LEPKE A TERÜLETEMEN?

KERESSEN RÁ A WWW.NATURA.2000.HU
OLDALON, VAGY LÉPJEN KAPCSOLATBA
A GYTSZ MUNKATÁRSAIVAL –
LÁSD: 52. HÉT

Augusztus

ÚJ KENYÉR HAVA

12 HÉTFŐ
Klára

 5:35

 19:56

13 KEDD
Ipoly

 5:36

 19:54

14 SZERDA
Marcell

 5:37

 19:52

15 CSÜTÖRTÖK
Mária • **NAGYBOLDOGASSZONY**

 5:39

 19:51

16 PÉNTEK
Ábrahám

 5:40

 19:49

17 SZOMBAT
Jácint

 5:41

 19:47

18 VASÁRNAP
Ilona

 5:43

 19:46

Állatok veszélyben

MOST MIT TEGYEK?

**HA SÉRÜLT,
LEGYENGÜLT,
ELPUSZTULT ÁLLATOT
VAGY FÉSZEKALJAT/
TOJÁST TALÁL:**

MIELŐTT CSELEKSZIK:

A LEGJOBB, AMIT TEHET, HA ÉRTESÍTI A MAGYAR
MADÁRTANI ÉS TERMÉSZETVÉDELMI EGYESÜLETET
ILLETVE A TERMÉSZETVÉDELMI ŐRSZOLGÁLATOT
(LÁSD: 51. HÉT)! A SZAKEMBEREK TUDNAK
SEGÍTENI A HELYES DÖNTÉS MEGHOZATALÁBAN.

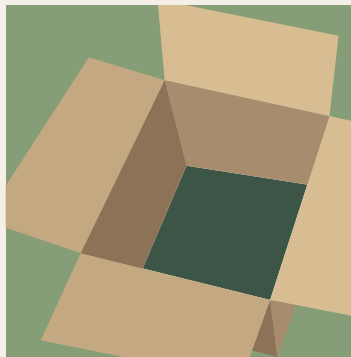
NEM ÁRT TUDNI:

A SÉRÜLT ÁLLATOK RÁNK IS VESZÉLYT
JELENTHETNEK, HA MEGKÖZELÍTJÜK ŐKET!
MÁR EGY KISEBB RAGADOZÓ MADÁR IS
KÉPES KOMOLY SÉRÜLÉST OKOZNI, NEM
BESZÉLVÉ EGY GÓLYÁRÓL!

TIPP

Kaszáláskor a
vadriasztó lánc
életet menthet!
(Lásd: 25. hét)

*Többet
szeretne
tudni erről?*

Augusztus

ÚJ KENYÉR HAVA

19 HÉTFŐ
Huba

 5:44
 19:44

20 KEDD
István, Vajk • **NEMZETI ÜNNEP**

 5:45
 19:42

21 SZERDA
Sámuel, Hajna

 5:46
 19:40

22 CSÜTÖRTÖK
Menyhért, Mirjam

 5:48
 19:38

23 PÉNTEK
Bence

 5:49
 19:37

24 SZOMBAT
Bertalan

 5:50
 19:35

25 VASÁRNAP
Lajos, Patrícia

 5:52
 19:33

Szántóból gyep

VÁLTSUNK MŰVELÉSI ÁGAT!

Őseink hosszú időn át használták vegyes művelésben földjeiket. Az intenzív mezőgazdaság korában a spontán újragyepesedés esélye csekély, és a gazdálkodók gondolkodásmódja is sokat változott. Ennek ellenére megéri egyes területeket visszagyepesíteni, **MERT:**

- speciális támogatási formák vehetők igénybe
- parcellák karbantartása: hosszú távú befektetés

FELHAGYOTT SZÁNTÓ SPONTÁN GYEPESÉDÉSE ESETÉN NE TÖRJÜK FEL A TERÜLETET! A GYEP TELEPÍTÉSE ERŐSEN FÜGG A TALAJTÓL ÉS A KÖRNYEZETI FELTÉTELEKTŐL. A MÓDSZER, A MAGKEVERÉK ÉS AZ IDŐPONT IS FONTOS TÉNYEZŐK.

FONTOS!
A TÁJIDEGEN FÜFÉLÉK ORSZÁGOS VÉDETT ÉS NATURA 2000-ES TERÜLETEN TÖRTÉNŐ VETÉSE JOGSZABÁLYBA ÜTKÖZIK!

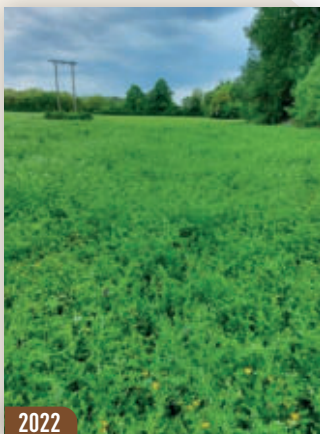
GYEPPVETÉSSSEL KAPCSOLATBAN KERESSE BÁTAN A GYEPPVÉDELMI TANÁCSADÓ SZOLGÁLATOT (LÁSD: 52. HÉT), VAGY A HNPI SZAKEMBEREIT (LÁSD: 51. HÉT)!

JÓ PÉLDA

A HNPI is részt vesz a gyepes élőhelyek természetvédelmi helyzetének javításáért indult országos programban (LIFE IP GRASSLAND-HU), melynek keretében többek között számos terület újragyepesítése is megtörtént.

2021

2022

2023

Gyeptelepítés a Daru-rét Natura 2000 területen található szántón 16 hektáron (Fotó: Barna Péter és Balogh Szabolcs)

Augusztus

ÚJ KENYÉR HAVA

26 HÉTFŐ
Izsó

 5:53

 19:31

27 KEDD
Gáspár

 5:54

 19:29

28 SZERDA
Ágoston

 5:55

 19:27

29 CSÜTÖRTÖK
Beatrix, Erna

 5:57

 19:25

30 PÉNTEK
Rózsa

 5:58

 19:23

31 SZOMBAT
Erika, Bella

 5:59

 19:22

1 VASÁRNAP
Egyed, Egon

 6:01

 19:20

32. hét

33. hét

Meghurcolt rágcsálók

RÁGJUK ÁT ÚJRA!

A földön és föld alatt élő rágcsálók ellenséggént élnek sok gazdálkodó fejében. Pedig legtöbbjük nem kártékony, sőt. Az intenzív mezőgazdaság miatt egyre szűkülő élettérükön és a rendszeres csapdázás következtében sokuk a kihalás szélére került!

KÖZÖNSÉGES ÜRGE (*SPERMOPHILUS CITELLUS*)

**NEM ÁRT TUDNI, MIVEL
JÁRHAT ELTŰNÉSÜK:
A TÁPLÁLÉKLÁNCBÓL VALÓ
KIKERÜLÉSÜK VÉGZETES
CSAPÁST MÉRHET A HELYI
ÖKOSZISZTÉMÁRA.**

MIÉRT HASZNOSAK?

Gyepeinken élő rágcsálók alapvetően növényevőek, azonban szívesen fogyasztanak különböző kártevő rovarokat is! Táplálkozásukból adódóan rendkívül fontos szerepet játszanak a növények magjainak terjesztésében, így területünk biológiai sokszínűségét is növelik!

Bővebben
hazai
rágcsálóinkról:

Szeptember

FÖLDANYA HAVA

2

HÉTFŐ

Rebeka, Dorina

 6:02

 19:18

3

KEDD

Hilda

 6:03

 19:16

4

SZERDA

Rozália

 6:05

 19:14

5

CSÜTÖRTÖK

Viktor, Lőrinc

 6:06

 19:12

6

PÉNTEK

Zakariás

 6:07

 19:10

7

SZOMBAT

Regina

 6:08

 19:08

8

VASÁRNAP

Mária, Adrienn • **KISBOLDOGASSZONY**

 6:10

 19:06

Hernyók

BEBÁBOZÓDOTT BABONÁK

A lepkék lárváinak népszerűsége gazdálkodói körökben igen csekély.

Némelyikük valóban komoly károkozó, de ez

koránt sem általános,

sőt...!

FEKETE RIGÓ

A mezőgazdaságban károkat okozó lepkefajok egyes években tömegesen elszaporodnak. Ez természetes jelenség és általában a következő években számuk (így a károkozás mértéke is) jelentősen visszaesik. Ez a természet rendje.

FONTOS MEGÉRTENI TEHÁT, HOGY CSAK A LEGINDOKLTABB ESETBEN SZABAD EBBE A TERMÉSZET ÁLTAL SZABÁLYOZOTT FOLYAMATBA BEAVATKOZNI!

A ROVARIRTÓ SZEREK KOMOLY ÉS VISSZAFORDÍTHATLAN KÁROKAT TUDNAK OKOZNI AZ ÖKOSZISZTÉMÁKBAN. HAZÁNK LEGNAGYOBB LEPKÉJE,

A NAGY ÉJJELI PÁVASZEM (SATURNIA PYRI) TUDNA ERRŐL MESÉLNI: ÁLLOMÁNYA DRASZTIKUS MÉRTÉKBEN LECSÖKKENT MAGYARORSZÁGON!

BÍZZUK A MADARAKRA!

A petéket, hernyókat és bábokat nagyon szívesen fogyasztják az énekesmadarak, így jobb, ha rájuk bízunk a „piszkos munkát”.

NÉHÁNY KÜLÖNLEGESEN ÉRTÉKES, GYEPEN ELŐFORDULÓ LEPKEFAJJAL EBBEN A KIADVÁNYBAN IS TALÁLKOZHAT (LÁSD: 15., 23., 33., 38., 39. HÉT).

**TÉVHIT
ELOSZLATVA**

Szeptember

FÖLDANYA HAVA

9 HÉTFŐ
Ádám

 6:11

 19:04

10 KEDD
Nikolett, Hunor

 6:12

 19:02

11 SZERDA
Teodóra

 6:14

 19:00

12 CSÜTÖRTÖK
Mária

 6:15

 18:58

13 PÉNTEK
Kornél

 6:16

 18:56

14 SZOMBAT
Szeréna, Roxána

 6:18

 18:54

15 VASÁRNAP
Enikő, Melitta

 6:19

 18:52

Sztyeplepke

(CATOPTA, SYN: PARACOSSULUS THRIPS)

Löszgyepeken és nyílt, száraz
gyepeken élő lepke, melynek
tápnövénye a macskahere.

MIÉRT FONTOS?

A FAJ ÁLTAL BENÉPESÍTETT,
KIEMELKEDŐ TERMÉSZETVÉDELMI
JELENTŐSÉGŰ ÉLŐHELYEKNEK
A NAPPALI LEPKE KÖZÖSSÉGE
IS RENDKÍVÜL ÉRTÉKES.

ÍGY ELŐFORDULÁSA ESETÉN –
BÁR ÉJJELI LEPKÉRŐL VAN SZÓ –
LEHETŐSÉG VAN A MTÉT NAPPALI
LEPKE-VÉDELMI GYEP PROGRAMHOZ
VALÓ CSATLAKOZÁSRA.

A PROGRAM ANYAGI TÁMOGATÁST
NYÚJT A TERMÉSZETKIMÉLŐ
GAZDÁLKODÁSI MÓDOK KIALAKÍ-
TÁSÁHOZ ÉS FENNTARTÁSÁHOZ.
(LÁSD: 7. HÉT)

ÍGY ÓVJUK

- Kaszálás (és legeltetés) teljes mellőzése július
eleje és szeptember eleje között.
- Menedékterületek kialakítása a kaszálás során
+ a macskahere állományok fennhagyása, ami
által biztosítható az egyes élőhelyfoltok és a
nőstény egyedek petézőhelyeinek zavartalansága.
- Rövid ideig tartó, áthajtásos jellegű legeltetés:
a petézőhelyek és macskahere állományok
zavartalanságának biztosítása.
- Előfordulási helyeinek környezetében **TILOS**
a vegyszerek (műtrágyák, gyom- és rovarölő
szerek) használata!

LEHET ILYEN LEPKE A TERÜLETEMEN?

KERESSEN RÁ A WWW.NATURA.2000.HU

OLDALON, VAGY LÉPJEN

KAPCSOLATBA A GYTSZ

MUNKATÁRSAIVAL –

LÁSD: 52. HÉT

JAN.	FEBR.	MÁR.	ÁPR.	MÁJ.	JÚN.	JÚL.	AUG.	SZEPT.	OKT.	NOV.	DEC.
HERNYÓ					BÁB	IMÁGÓ	I/P	P	HERNYÓ		

■ Előfordulás (P= pete, H=hernyó, B=báb, I=imágó)

■ Területkezelésre nem javasolt időszak

16 HÉTFŐ
Edit

 6:20

 18:50

17 KEDD
Zsófia

 6:21

 18:48

18 SZERDA
Diána

 6:23

 18:46

19 CSÜTÖRTÖK
Vilhelmina

 6:24

 18:44

20 PÉNTEK
Friderika

 6:25

 18:42

21 SZOMBAT
Máté, Mirella • **SZENT MÁTÉ**

 6:27

 18:40

22 VASÁRNAP
Móric • **ŐSZI NAPÉJEGYENLŐSÉG**

 6:28

 18:38

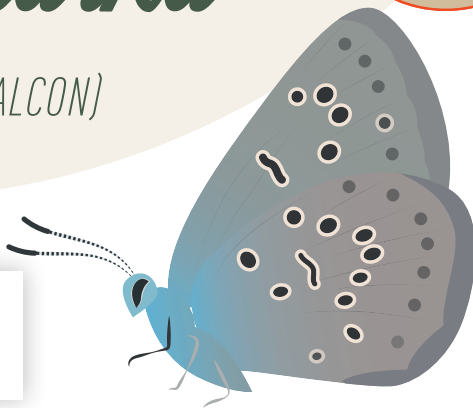

Szürkés hangyaboglárka

(MACULINEA ALCON ALCON)

Láp-és mocsárréteken élő
lepke, kizárólagos tápnövénye
a kornistárnics.

MIÉRT FONTOS?

A LEPKEFAJ ELŐFORDULÁSA A TERÜLETEN
LEHETŐVÉ TESZI A MTÉT NAPPALI
LEPKE-VÉDELMI GYEP PROGRAMHOZ VALÓ
CSATLAKOZÁST.

A PROGRAM ANYAGI TÁMOGATÁST
NYÚJT A TERMÉSZETKIMÉLŐ
GAZDÁLKODÁSI MÓDOK KIALAKÍTÁSÁHOZ
ÉS FENNTARTÁSÁHOZ.
(LÁSD: 7. HÉT)

ÍGY ÓVJUK

Biztosítsuk, hogy a rajzási időszakban
(július közepétől augusztus végéig) virágzó
kornistárnics legyen az élőhelyen:

- Mozaikos kaszálással és bűvósávok
meghagyásával.
- Rajzási időszakon kívül eső kaszálással
(lásd a táblázatot)
- Kíméletes legeltetéssel, egyes területek
kihagyásával

LEHET ILYEN LEPKE A TERÜLETEMEN?

KERESSEN RÁ A WWW.NATURA.2000.HU

OLDALON, VAGY LÉPJEN

KAPCSOLATBA A GYTSZ

MUNKATÁRSAIVAL –

LÁSD: 52. HÉT

JAN.	FEBR.	MÁR.	ÁPR.	MÁJ.	JÚN.	JÚL.	AUG.	SZEPT.	OKT.	NOV.	DEC.
HERNYÓ						B	IMÁGÓ	I/P	P/H	HERNYÓ	

■ Előfordulás (P=pete, H=hernyó, B=báb, I=imágó)

■ Területkezelésre nem javasolt időszak

Szeptember

FÖLDANYA HAVA

23 HÉTFŐ
Tekla

 6:29

 18:36

24 KEDD
Gellért, Mercédesz

 6:31

 18:34

25 SZERDA
Eufrozina, Kende

 6:32

 18:32

26 CSÜTÖRTÖK
Jusztina

 6:33

 18:30

27 PÉNTEK
Adalbert

 6:35

 18:28

28 SZOMBAT
Vencel

 6:36

 18:26

29 VASÁRNAP
Mihály

 6:37

 18:24

Fásszárúak a gyepeken

HAGYNI VAGY NEM MEGHAGYNI?

A gyepek több fűszálak összességénél. Előbb-utóbb cserjék és fák is felütik a fejüket, **ha hagyjuk**. El kell tudnunk dönteni, mit lehet megtartani, és mi az, amit feltétlenül irtani kell. Mindebben segítségünkre lehetnek a jogszabályok (lásd: 50. hét), pályázati előírások, sőt a természetvédelem szakemberei is. Azonban a gondos gazdáknak sem árt egy kis ökológiai tudás!

NE HAGYJUK...

...**HOGY A TERÜLETEN IDEGENHONOS, INVÁZIÓS FÁSSZÁRÚ VEGETÁCIÓ MEGTELEPEDJEN! AZONBAN A NEM IDEGENHONOS FAJOK OKOZTA CSERJÉSEDÉS IS KÁRT OKOZ A GYEPEINKEN.**

HAGYJUK...

...**SŐT, SEGÍTSÜK, HOGY KÜLÖNÖSEN A MEZSGYÉKBEN LÉVŐ ŐSHONOS FÁS SZÁRÚ NÖVÉNYZET GYARAPODJON. A GALAGONYA, A KÖKÉNY ÉS EGYÉB ŐSHONOS FÁS SZÁRÚAK FÉSZKELŐ- ÉS PIHENŐHELYEL, OLYKOR TÁPLÁLÉKKAL SZOLGÁLNAK AZ ÉNEKES-MADARAKNAK. MADÁRVONULÁSKOR PEDIG KIEMELKEDŐ A SZEREPÜK. RÁADÁSUL KÜLÖNBÖZŐ VÉDETT LEPKÉK SZÁMÁRA IS IDEÁLIS MENEDÉKET ÉS SZAPORODÓ HELYET JELENTENEK.**

FONTOS

Egyes területeken a fenti beavatkozások engedélyköteles tevékenységek lehetnek!

NAGY ŐRGÉBICS (LANIUS EXCUBITOR)

SÁRGA GYAPIASSZÖVŐ (ERIOGASTER CATAX)

30 HÉTFŐ
Jeromos

 6:39
 18:22

1 KEDD
Malvin

 6:40
 18:20

2 SZERDA
Petra

 6:41
 18:18

3 CSÜTÖRTÖK
Helga

 6:43
 18:16

4 PÉNTEK
Zorka, Ferenc • ÁLLATOK VILÁGNAPJA

 6:44
 18:14

5 SZOMBAT
Aurél

 6:45
 18:12

6 VASÁRNAP
Brúnó, Renáta • NEMZETI GYÁSZNAP

 6:47
 18:10

Selyemkóró

(*ASCLEPIAS SYRIACA*)

MIÉRT VESZÉLYES? ?

Kiterjedt gyökérzetének és a szél szárnyán könnyedén tovaszálló magjainak köszönhetően gyorsan terjed, így hamar zárt állományokat képes kialakítani.

A VEGYSZERES KEZELÉS
MEGKEZDÉSE ELŐTT
MINDENFÉLEKÉPPEN
KERESSE FEL
A HNPI MUNKATÁRSAIT!

A KEZELÉS SIKERES VOLT HA:
A KEZELÉST KÖVETŐEN NEM
AZONNAL SZÁRADNAK LE
A LEVELEK, HANEM ELŐSZÖR
SÁRGULNAK, MAJD ALULRÓL
FELFELÉ LEHULLANAK.
A LEVELEK GYORS
ELSZÁRADÁSA TÚL TÖMÉNY
OLDAT HASZNÁLATÁT JELZI.

FIGYELEM!
A VEGYSZERES KEZELÉS
A TERÜLET VÉDETTségÉTŐL
FÜGGŐEN ENGEDÉLYKÖTELES
TEVÉKENYSÉG LEHET!

✗ HOGYAN NE KEZELJÜK?

Hajtásainak visszavágására intenzív sarjképzéssel reagál, így mechanikai védekezést (kaszálás, szárazzás, kitépés) ne alkalmazzunk!

✓ HOGYAN VÉDEKEZZÜNK?

Visszaszorítása csak vegyszeres úton lehetséges. A beavatkozás évente legalább 2 alkalommal szükséges, a növény teljes kiirtása több évet is igénybe vehet, ezért utókezelésre készülni kell.

(Alacsony fertőzöttség esetén indokolt lehet a termések zöld állapotban történő leszedése és eltávolítása a területről, majd későbbi elégetése.)

BŐVEBBEN

7 HÉTFŐ
Amália

8 KEDD
Koppány

9 SZERDA
Dénes

10 CSÜTÖRTÖK
Gedeon

11 PÉNTEK
Brigitta, Gitta

12 SZOMBAT
Miksa

13 VASÁRNAP
Kálmán, Ede

Fehér akác

(*ROBINIA PSEUDOACACIA*)

MIÉRT VESZÉLYES? ?

Rendkívül agresszívan terjed, zárt állományainak kialakulása teljesen elnyomja az ott élő többi növényt.

Évtizedes nitrogén-felhalmozásának következménye, hogy közelükben a néhány nitrogénkedvelő gyomnövény kivételével minden kipsztlul.

FIGYELEM!

**A VEGYSZERES KEZELÉS
A TERÜLET VÉDETTSÉGÉTŐL
FÜGGŐEN ENGEDÉLYKÖTELES
TEVÉKENYSÉG LEHET!**

BŐVEBBEN

✗ HOGYAN NE KEZELJÜK?

Hajtásait visszavágva még intenzívebb sarjképzéssel reagál, így mechanikai védekezés (kivágás, kitépés, letörés) nem javasolt!

✓ HOGYAN VÉDEKEZZÜNK?

A legbiztosabb megoldás az első csemeték legeltetéssel való eltávolítása. Ha a területen (vagy környezetében) már kifejlett akácfák, fasorok, vagy ültetvények vannak, akkor folyamatosan számolnunk kell újabb csemeték megjelenésével.

A megfelelően elvégzett kezelést követően az első évben drasztikusan csökkenhet a területen lévő állomány, azonban ilyenkor nem szabad abbahagyni a védekezést, mert hamar újulhat a földben lévő magkészletből.

14 HÉTFŐ
Helén

 6:58

 17:55

15 KEDD
Teréz, Rézi

 6:59

 17:53

16 SZERDA
Gál

 7:01

 17:51

17 CSÜTÖRTÖK
Hedvig

 7:02

 17:49

18 PÉNTEK
Lukács

 7:03

 17:48

19 SZOMBAT
Nándor

 7:05

 17:46

20 VASÁRNAP
Vendel

 7:06

 17:44

Pásztorkodás

KÖZEL A TERMÉSZETHEZ

Forrás: Fortepan

„JAJ ISTENEM, MÉRT IS
LETTEM EGY BÁRÓNAK
LEÁNYA, MÉRT NEM LETTEM,
MÉRT NEM LETTEM
JUHÁSZLEGÉNY BABÁJA.”

A népi tudás – így a pásztoroké is – az évszázadok során elértéktelenedett. Az átlagember pedig ezzel párhuzamosan került mind távolabb a természettől. A megmaradt maroknyi pásztorközösség tudása manapság kezd felértékelődni, s mindinkább erősödik az a vélemény, hogy ez a tudáskincs korántsem idejétmúlt. Olyannyira, hogy a hagyományos ökológiai tudás jelentősége ma már egyetemi tananyag...

21 HÉTFŐ
Orsolya

 7:08
 17:42

22 KEDD
Előd

 7:09
 17:41

23 SZERDA
Gyöngyi • **NEMZETI ÜNNEP**

 7:10
 17:39

24 CSÜTÖRTÖK
Salamon

 7:12
 17:37

25 PÉNTEK
Blanka, Bianka

 7:13
 17:35

26 SZOMBAT
Dömötör • **SZENT DÖMÖTÖR (BEHAJTÁS)**

 7:15
 17:34

27 VASÁRNAP
Szabina • **TÉLI IDŐSZÁMÍTÁS KEZDETE**

 6:16
 16:32

Téli legeltetés

MEGÉRI KITOLNI?

MI A TÉLI LEGELTETÉS?

Hagyományosan Szent György napjától (április 24.) Szent Mihály napjáig (szeptember 29.) volt a jószág a legelőn. A rendes legeltetési időszak ma október 31-ig kitolódik.

Téli legeltetés alatt tehát a november 1. és április 23. közti időszakot értjük.

VESZÉLYEI

**A TÉLI LEGELTETÉS
A JÓSZÁG TAPOSÁSÁBÓL
EREDŐEN A GYEP
JELENTŐS KÁROSODÁSÁT
OKOZHATJA!**

IGÉNY VAN RÁ...

**AZ ÉGHAJLAT MEGVÁLTOZÁSA FELBORÍTOTTA A TERMÉSZET MEGSZOKOTT
RENDJÉT. AZ ENYHE TÉL ÉS A FŰ NYÁRI KIÉGÉSE MIATT CSÁBÍTÓ
LEHET KORÁN MEGKEZDENI AZ ÉVES LEGELTETÉST, EZ ÉRTHETŐ.**

BŐVEBBEN

A LEGELTETÉSRŐL: **17. HÉT**

A LEGELTETÉSRE VONATKOZÓ

JOGSZABÁLYOKRÓL: **50. HÉT**

MI A TALAJDEGRADÁCIÓ?

- Talajszerkezet fokozott romlása
- Szervesanyag-tartalom csökkenése
- Vízháztartás felborulása
- Fokozott erózió
- Terület elszivatagosodása

FONTOS A NYUGALMI IDŐSZAK

Télen a gyepek területeink is a nyugalmi időszakukat töltik. Ilyenkor regenerálódik a növényzet, készülve a tavaszi sarjadásra.

GERINCTELENEK ÉLETTERE

Számos védett gerinctelen fajnak különböző fejlődési stádiumában is élettere a gyepek, így a téli legeltetés a pusztulásukhoz vezethet!

November

ENYÉSZET HAVA

28 HÉTFŐ
Simon, Szimonetta

 6:18

 16:31

29 KEDD
Nárcisz

 6:19

 16:29

30 SZERDA
Alfonz

 6:21

 16:27

31 CSÜTÖRTÖK
Farkas

 6:22

 16:26

1 PÉNTEK
Marianna • **MINDENSZENTEK**

 6:24

 16:24

2 SZOMBAT
Achilles • **HALOTTAK NAPJA**

 6:25

 16:23

3 VASÁRNAP
Győző, Bálint

 6:27

 16:21

Keskenylevelű ezüstfa

(*ELEAGNUS ANGUSTIFOLIA*)

MIÉRT VESZÉLYES? ?

Rendkívül agresszívan terjed, zárt állományainak kialakulása teljesen elnyomja az ott élő többi növényt, ami az egész élőhely leromlásához, átalakulásához vezet.

A faj természetvédelmi szempontból elsősorban gyepterületeken okoz problémát. Gazdálkodói szempontból a gyomnövények megjelenése jelent gondot.

✓ HOGYAN VÉDEKEZZÜNK?

LEGELTETÉssel. KÜLÖNÖSEN A HÁZI BIVALY ÉS A MAGYAR SZÜRKE MARHA JELENLÉTE HATÉKONY.

A LEGELTETÉssel FELKOPASZTOTT ÁLLOMÁNY TOVÁBBI KEZELÉSÉRE KÉTFÉLE LEHETŐSÉG ÁLL ELŐTTÜNK:

(1) KIVÁGJUK ÉS ELSZÁLLÍTJUK A TERÜLETRŐL, AMIT KÉSŐBB SZÁRZÚZÁSSAL, LEGELTETÉssel UTÓKEZELÜNK.

(2) HAGYJUK, HOGY AZ ÁLLATOK TOVÁBB RÁGJÁK, TÖRDELJÉK AZOKAT.

A KEZELÉS SIKERES VOLT HA:

a területet járják a legelő állatok, akkor az egyesével álló példányok körül nem fognak újabbak erőre kapni, és így nem tudják az egész legelőt elfoglalni, és szép lassan kiszorulnak a gyepről.

BŐVEBBEN

November

ENYÉSZET HAVA

4

HÉTFŐ

Károly

 6:28

 16:20

5

KEDD

Imre

 6:30

 16:19

6

SZERDA

Lénárd

 6:31

 16:17

7

CSÜTÖRTÖK

Rezső

 6:33

 16:16

8

PÉNTEK

Zsombor

 6:34

 16:14

9

SZOMBAT

Tivadar

 6:35

 16:13

10

VASÁRNAP

Réka

 6:37

 16:12

Megöl a mérgeg!

ÁLLATOK MÉRGEZÉS ÁLTALI PUSZTULÁSA

Sokáig élt az a tévhit, hogy a ragadozó madarak kártevők. **Ez nem így van!**
(Bővebben: 18. hét)

Ennek máig tartó folyamánya, hogy évente védett és fokozottan védett madarak
(és más állatok) tömegei pusztulnak el **szándékos mérgezés** következtében!

E jelentős természetvédelmi károkozás akár 5 év börtönbüntetést
is jelenthet az elkövetőnek!

Ma már speciális keresőkutyák segítenek a kihelyezett csalik felkutatásában.

Rétisas (Fotó: Szilágyi Attila)

FIGYELEM!
A CSALÉTEKKÉNT
KIHELYEZETT MÉRGEK
AZ EMBERRE IS
VESZÉLYESEK LEHETNEK!

Ha gyanús húscsapatokat/belsősegeket, vagy mérgezésre utaló jeleket mutató élő/elpusztult állatot talál, azonnal értesítse a Magyar Madártani Egyesületet (30/525-40-71, mergezes@mmme.hu), vagy a HNPI természetvédelmi őrszolgálatát. **(Lásd: 51. hét)**

Mindent
a ragadozómadár-
mérgezésekről:

November

ENYÉSZET HAVA

11 HÉTFŐ
Márton • **SZENT MÁRTON**

 6:38

 16:11

12 KEDD
Jónás, Renátó

 6:40

 16:09

13 SZERDA
Szilvia

 6:41

 16:08

14 CSÜTÖRTÖK
Aliz

 6:43

 16:07

15 PÉNTEK
Albert, Lipót

 6:44

 16:06

16 SZOMBAT
Ödön

 6:46

 16:05

17 VASÁRNAP
Hortenzia, Gergő

 6:47

 16:04

Cserjés gyalogakác (ámorfa)

(AMORPHA FRUTICOSA)

MIÉRT VESZÉLYES? ?

Rendkívül agresszívan terjed, biológiai úton gátolja az eredeti növényzet fejlődését: árnyékolással és a talaj nitrogénszintjének dúsításával is sanyargatja a meghódított terület növényközösségét. Egy 10 hajtásos növényen akár 12 ezer mag is kifejlődhet! Magja vízi úton is terjed (pl. áradások, csatornák). Akár aprítéka is képes gyökeret verni.

FIGYELEM!

A VEGYSZERES KEZELÉS A TERÜLET VÉDETTségÉTŐL
FÜGGŐEN ENGEDÉLYKÖTELES TEVÉKENYSÉG LEHET!

BŐVEBBEN

✗ HOGYAN NE KEZELJÜK?

Hajtásainak visszavágására intenzív sarjképzéssel reagál. Az egyszeri mechanikai védekezés (levágás, kitépés, letörés) ezért önmagában nem jelent megoldást!

✓ HOGYAN VÉDEKEZZÜNK?

Gyalogakáccal erősen fertőzött állományok esetén a területet szárzúzással készítsük elő. (A zúzalékot érdemes elszállítani.) Ezután évente 3 alkalommal kaszáljuk, vagy legeltessük. A glifozát-tartalmú gyomirtószerek a növény bármely fejlődési stádiumában eredményesen alkalmazhatóak.

FONTOS: sikeres védekezés esetén is szükséges a további rendszeres kezelés, területkezelés (legeltetés, kaszálás vagy szárzúzás)!

November

ENYÉSZET HAVA

18 HÉTFŐ

Jenő

6:49

16:03

19 KEDD

Erzsébet, Zsóka

6:50

16:02

20 SZERDA

Jolán

6:51

16:01

21 CSÜTÖRTÖK

Olivér

6:53

16:00

22 PÉNTEK

Cecília

6:54

15:59

23 SZOMBAT

Kelemen

6:55

15:59

24 VASÁRNAP

Emma, Virág

6:57

15:58

Belvíz

KICSIT TÖBB LETT... MARADHAT?

Mára sok gazdálkodó belátta,
hogy a belvíz nem ellenség.
Ha kérdései vannak a belvíz gazdálkodói
hasznáról, keresse meg a Gyepvédelmi
Tanácsadó Szolgálat munkatársait.
(Lásd: 52. hét)

FONTOS:

**NATURA 2000-ES GYEPTERÜLETRŐL
A BELVÍZ ELVEZETÉSE TILOS!**

FONTOS!

**A 2023-BAN INDULÓ KAP 23-27
TÁMOGATÁSI RENDSZER KERETÉN BELÜL
A BELVIZES FOLTOK TÁMOGATHATÓVÁ
FOGNAK VÁLNI –
ELŐRE LÁTHATÓLAG 2025-TŐL!**

- A belvíz elleni harc (vízelvezetés)
nyomán a táj szárazabbá vált.
- Ma már nem a víz elvezetése,
hanem annak visszatartása a cél!
- A belvizes foltok idővel hozam-
növekedést is eredményezhetnek.

Parti madarak élvezik a belvízfoltot (Fotó: Szilágyi Áttila)

November

ENYÉSZET HAVA

25 HÉTFŐ
Katalin, Katinka

 6:58

 15:57

26 KEDD
Virág

 6:59

 15:57

27 SZERDA
Virgil

 7:01

 15:56

28 CSÜTÖRTÖK
Stefánia

 7:02

 15:55

29 PÉNTEK
Taksony

 7:03

 15:55

30 SZOMBAT
András, Andor

 7:04

 15:54

1 VASÁRNAP
Elza • **A HORTOBÁGYI „PUSZTA” VILÁGÖRÖKSÉG NAPJA**

 7:06

 15:54

NYILAS
11.23-12.21.

2024 • 48. HÉT

Aranyvessző fajok (SOLIDAGO SP.)

MIÉRT VESZÉLYES? ?

Rendkívül agresszívan terjed, zárt állományainak kialakulása teljesen elnyomja az ott élő többi növényt, ami az egész élőhely leromlásához, átalakulásához vezet.

A KEZELÉS SIKERES VOLT HA:
DRASZTIKUSAN CSÖKKENT
A TERÜLET FERTŐZÖTTSÉGE.

A VÉDEKEZÉST EBBEN AZ ESETBEN
SEM SZABAD ABBAHAGYNI,
MERT HAMAR KIÚJULHAT
A FÖLDEN LÉVŐ MAGKÉSZLETBŐL
AZ ÁLLOMÁNY.

BŐVEBBEN

✗ HOGYAN NE KEZELJÜK?

Az évi egy alkalommal, virágzás előtt végzett kaszálás nem alkalmas az aranyvessző fajok visszaszorítására, sőt, a terjedésüket is elősegítheti!

✓ HOGYAN VÉDEKEZZÜNK?

1. Kaszálás

Évente két alkalommal, rendszeresen. Első kezelés: virágzás és magérlelés között; második kezelés: vegetációs időszakon kívül. A levágott növényi részek eltávolítása szükséges!

2. Szárazítás

Cserjékkel elegyes állományok esetében, évente két alkalommal, a kaszálással megegyező időpontokban, 2–3 éven át. A cserjék visszaszorulása után át kell térni kaszálásra. A levágott növényi részek eltávolítása szükséges!

3. Legeltetés

Szárazítás vagy kaszálás virágzás idején, azt követően folyamatos legeltetés. Legideálisabb állatállomány: szürke marha vagy bivaly.

4. Árasztás

Rendszeres, időszakos vízborítás: az aranyvessző fajok nem bírják az elárasztást, de ez a módszer csak olyan élőhelyek esetében alkalmazható, melyeknél természetes az időnként megjelenő víztöbblet.

December

ÁLOM HAVA

2

HÉTFŐ

Melinda, Vivien

7:07

15:53

3

KEDD

Ferenc, Olívia

7:08

15:53

4

SZERDA

Borbála, Barbara • **SZENT BORBÁLA**

7:09

15:53

5

CSÜTÖRTÖK

Vilma • **A TALAJ VILÁGNAPJA**

7:10

15:53

6

PÉNTEK

Miklós • **SZENT MIKLÓS**

7:11

15:52

7

SZOMBAT

Ambrus

7:12

15:52

8

VASÁRNAP

Mária

7:13

15:52

NYILAS
11.23-12.21.

2024 • 49. HÉT

Togszabályok jegyzéke

TÖRVÉNYEK	A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény: 		A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény: 	
	Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet: 		A NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet: 	
KORMÁNYRENDELETEK	A természet védelmét szolgáló egyes támogatásokra, valamint kártalanításra vonatkozó részletes szabályokról szóló 276/2004. (X. 8.) Korm. rendelet: 		Az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 408/2016. (XII. 13.) Korm. rendelet: 	
	A védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet: 		2/2002. (I. 23.) KöM-FVM együttes rendelet az érzékeny természeti területekre vonatkozó szabályokról: 	
MINISZTERI RENDELETEK	61/2009. (V. 14.) FVM rendelet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott agrár-környezetgazdálkodási támogatások igénybevételének részletes feltételeiről: 		Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet: 	
	Az Európai Parlament és a Tanács 1143/2014/EU (2014. X. 22.) rendelete az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről: 		A Tanács 2009/147/EK (2009. XI. 30.) sz. irányelve a vadon élő madarak védelméről: 	
EURÓPAI UNIÓS JOGSZABÁLYOK	A Tanács 92/43/EK (1992. 05. 21.) sz. irányelve a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állat- és növényvilág védelméről: 			

December

ÁLOM HAVA

9 HÉTFŐ
Natália

 7:14
 15:52

10 KEDD
Judit

 7:15
 15:52

11 SZERDA
Árpád

 7:16
 15:52

12 CSÜTÖRTÖK
Gabriella

 7:17
 15:52

13 PÉNTEK
Luca, Otília • **LUCA NAPJA**

 7:29
 15:52

14 SZOMBAT
Szilárda

 7:19
 15:52

15 VASÁRNAP
Valér

 7:20
 15:52

Hatóságok jegyzéke

NATURA2000, ORSZÁGOS JELENTŐSÉGŰ VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLETEKKEL KAPCSOLATOS ÜGYEK: Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályok (Kormányhivatal)

Hajdú-Bihar: 	Jász-Nagykun-Szolnok: 	Szabolcs-Szatmár-Bereg:
--	---	--

MINISZTERI VÍZJOGI ÜZEMELTETÉSI ENGEDÉLYEZÉS ÉS EGYÉB VÍZÜGYI ELJÁRÁSOK (pl. csatornák, vízvisszatartás, kutak):

Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság (FETIVIZIG), Nyíregyháza: 	Tiszaántúli Vízügyi Igazgatóság (TIVIZIG), Debrecen: 	Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság (KÖTVIZIG), Szolnok:
Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság (ÉMVIZIG), Miskolc: 	Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság (KÖVIZIG), Gyula: 	

TÁMOGATÁSI PROGRAMOK:

Agrár- és Vidékfejlesztést Támogató Főosztályok (Kormányhivatal)			Agrárügyi Főosztályok (Kormányhivatalok)		
Hajdú-Bihar: 	Jász-Nagykun-Szolnok: 	Szabolcs-Szatmár-Bereg: 	Hajdú-Bihar: 	Jász-Nagykun-Szolnok: 	Szabolcs-Szatmár-Bereg:

TERMÉSZETVÉDELMI KEZELŐ:

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság elérhetőségei: 	Természetvédelmi Őrszolgálat: 	Tájékoztató a kaszálás bejelentés- kötelezettségről:
Kérelem villanypásztor telepítéséhez HNPI-től bérelt területen: 	A HNPI vagyongazdálkodásában lévő gyepterületek gazdasági hasznosításának természetvédelmi szabályzata: 	

ENGEDÉLYKÖTELES TEVÉKENYSÉGEK GYEPTERÜLETEKEN

ORSZÁGOS VÉDETT TERÜLETEN	NATURA 2000 TERÜLETEN
Gyep feltörése, felújítása, felülvetése, öntözése, legeltetése, kaszálása, trágyázása, lecsapolása, égetése, vegyszeres kezelése, karám létesítése gyepterületen. Továbbá: cserjeirtás és fa kivágása, telepítése (ha nem erdészeti tv. hatálya alá tartozik).	Gyep feltörése, felülvetése, faültetvényé alakítása, nád irtása, téli legeltetés. Továbbá: cserjeirtás és fa kivágása, telepítése (ha nem erdészeti tv. hatálya alá tartozik).

ENGEDÉLYEZŐ HATÓSÁGOK

Tevékenység helye szerint illetékes Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya	Több illetékességi területre kiterjedő tevékenység esetén: a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya	Helyi jelentőségű védett természeti terület esetén: az érintett település jegyzője.
---	--	--

December

ÁLOM HAVA

16 HÉTFŐ
Etelka, Aletta

 7:20

 15:53

17 KEDD
Lázár, Olimpia

 7:21

 15:53

18 SZERDA
Augusta

 7:22

 15:53

19 CSÜTÖRTÖK
Viola

 7:22

 15:54

20 PÉNTEK
Teofil

 7:23

 15:54

21 SZOMBAT
Tamás • **TÉLI NAPFORDULÓ**

 7:23

 15:55

22 VASÁRNAP
Zénó

 7:24

 15:55

Gyepvédelmi Tanácsadó Szolgálat

A Kárpát-medence gyepes élőhelyei, az ún. pannon gyepesek nem csak kiváló minőségű takarmánnyal ajándékozzák meg a gazdálkodót, de jelentős és védelemre szoruló természeti értékeket is hordoznak.

A Gyepvédelmi Tanácsadó Szolgálat (GYTSZ) feladata a természetvédelem és a gazdálkodó érdekeinek összehangolása és a gyepgazdálkodást folytatók szakmai támogatása ezeken a területeken. A GYTSZ nem szervezet, hanem szakemberek országos csoportja.

TANÁCSOT ADUNK TERMÉSZETBARÁT GYEPGAZDÁLKODÁS MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ.

Forduljon hozzánk bizalommal telefonon vagy e-mailen!

Személyes találkozó – AKÁR TEREPEEN IS – előre egyeztetett időpontban lehetséges

TOVÁBBI SZOLGÁLTATÁSAINK:

gazdanapok, workshopok szervezése
gyepgazdálkodóknak, kiadványok készítése

**GYEPVÉDELMI
TANÁCSADÓK
ELÉRHETŐSÉGEI
(országosan)**

Kövessen minket a Facebookon is:
f Grassland-HU

GRASSLANDHU

A GYTSZ a GRASSLAND-HU LIFE Integrált Projekt keretében alakult meg a Herman Ottó Intézet vezetésével. A program együttműködő partnere a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság is.

December

ÁLOM HAVA

23 HÉTFŐ
Viktória

 7:24

 15:56

24 KEDD
Ádám, Éva

 7:25

 15:56

25 SZERDA
Eugénia • **KARÁCSONY**

 7:25

 15:57

26 CSÜTÖRTÖK
István • **KARÁCSONY**

 7:25

 15:58

27 PÉNTEK
János • **SZENT JÁNOS APOSTOL**

 7:26

 15:59

28 SZOMBAT
Kamilla • **APRÓSZENTEK**

 7:26

 15:59

29 VASÁRNAP
Tamás, Tamara

 7:26

 16:00

December

ÁLOM HAVA

30 HÉTFŐ

Dávid

 7:26

 16:01

31 KEDD

Szilveszter

 7:26

 16:02

1 SZERDA

Fruzsina • ÚJÉV

 7:26

 16:03

2 CSÜTÖRTÖK

Ábel

 7:26

 16:03

3 PÉNTEK

Genová, Benjámín

 7:26

 16:05

4 SZOMBAT

Titusz, Leona

 7:26

 16:06

5 VASÁRNAP

Simon

 7:26

 16:07

BAK
12.22-01.20.

2024 • 53. HÉT

A LIFE IP GRASSLAND-HU (LIFE17IPE/HU/000018) projekt
az Európai Unió LIFE Programjának támogatásával valósul meg.

Az Európai Unió
társfinanszírozásával

GRASSLANDHU

A kiadvány tartalmáért kizárólag a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság felelős, és
nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió véleményét.